

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΦΛΩΡΙΝΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

**«Το εκπαιδευτικό λογισμικό για τη
Γλώσσα: Αντιλήψεις εκπαιδευτικών
Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης»**

Φοιτήτρια : Μαυραντώνη Ευστρατία

A.M.: 570

Επιβλέπων καθηγητής: Μπίκος Κωνσταντίνος

Φλώρινα, Σεπτέμβριος 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	3
ΠΡΟΛΟΓΟΣ-ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
ABSTRACT	7
Α΄ ΜΕΡΟΣ-ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και Εκπαίδευση. 11	
1.1 Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	13
1.2 Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και διδασκαλία της γλώσσας	17
1.3 Στάσεις των εκπαιδευτικών για τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ).....	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Εκπαιδευτικά λογισμικά	24
2.1 Τι είναι τα εκπαιδευτικά λογισμικά	24
2.2 Τύποι εκπαιδευτικών λογισμικών.....	26
2.3 Ανάλυση εκπαιδευτικών λογισμικών και αξιοποίησή τους στη διδασκαλία της γλώσσας	28
2.3.1 Hot potatoes.....	28
2.3.2 Wikispaces	30
2.3.3 Tikatok	30
2.3.4 Quiz Busters.....	31
2.3.5 Bubbl.us	31
2.3.6 Makebeliefscomix.....	32
2.4 Ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά λογισμικών για τη διδασκαλία της Γλώσσας.....	32
Β΄ ΜΕΡΟΣ-ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ.....	35
1. Αφετηρία της έρευνας.....	35
2. Σκοπός της έρευνας.....	35
3. Υποθέσεις και ερωτήματα της έρευνας.....	36
4. Μεθοδολογία της έρευνας.....	39
4.1 Το δείγμα της έρευνας	39
4.2 Συλλογή δεδομένων	39

4.2.1	Το ερωτηματολόγιο.....	39
4.2.2	Το ερωτηματολόγιο στην παρούσα έρευνα	40
5.	Ανάλυση δεδομένων.....	42
5.1	Μεθοδολογία	42
5.1.1	Επεξεργασία και εισαγωγή δεδομένων	42
5.1.2	Μέθοδοι στατιστικής επεξεργασίας	43
5.1.3	Περιγραφική στατιστική.....	43
5.1.4	Έλεγχος t για ανεξάρτητα δείγματα.....	43
5.1.5	Έλεγχος Pearson	44
5.2	Αποτελέσματα.....	45
6.	Συζήτηση αποτελεσμάτων	62
6.1	Συμπεράσματα- Παιδαγωγική Αξιοποίηση.....	66
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	69
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	72

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Περιγραφικά μέτρα.....	46
Πίνακας 2: Τ τεστ.....	46
Πίνακας 3: Συσχέτιση μεταβλητών.....	47
Πίνακας 4: Τα χρόνια υπηρεσίας επηρεάζουν την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία.....	48
Πίνακας 5: Οι σπουδές των εκπαιδευτικών είναι ένας παράγοντας που επηρεάζει τη στάση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ;.....	49
Πίνακας 6: Το επίπεδο γνώσης σχετικά με τις ΤΠΕ είναι παράγοντας που επηρεάζει την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία.....	50
Πίνακας 7: Όσο μεγαλύτερη εμπειρία κατέχει ένας εκπαιδευτικός στις ΤΠΕ τόσο επηρεάζεται η αξιοποίησή τους στην εκπαίδευση;.....	51
Πίνακας 8: Οι ΤΠΕ αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης.....	52
Πίνακας 9: Έχουν θετική επίδραση στην εκπαίδευση.....	52
Πίνακας 10: Με τη χρήση των ΤΠΕ εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι.....	52
Πίνακας 11: Οι ΤΠΕ αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία.....	53
Πίνακας 12: Οι ΤΠΕ προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των μαθητών.....	53
Πίνακας 13: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν εμπλέκουν τους μαθητές στην αξιοποίηση ποικίλων μορφών έκφρασης.....	53
Πίνακας 14: Με τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι.....	54
Πίνακας 15: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης.....	54
Πίνακας 16: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των μαθητών.....	54
Πίνακας 17: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σχολικών βιβλίων.....	55
Πίνακας 18: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία.....	56
Πίνακας 19: Γνώση εκπαιδευτικών λογισμικών.....	56
Πίνακας 20: Γνώση εκπαιδευτικών λογισμικών.....	57
Πίνακας 21: Γνώση εκπαιδευτικού λογισμικού Hot Potatoes.....	58
Πίνακας 22: Οι έξι μορφές δραστηριοτήτων που περιέχει το λογισμικό είναι ενδιαφέρουσες για τους μαθητές.....	58
Πίνακας 23: Το εκπαιδευτικό λογισμικό εκπληρώνει τους μαθησιακούς στόχους της γλώσσας.....	58
Πίνακας 24: Οι δραστηριότητες που περιέχει βοηθούν στην κατάκτηση του λεξιλογίου.....	59
Πίνακας 25: Οι δραστηριότητες που περιέχει βοηθούν στην κατανόηση γραμματικών φαινομένων.....	59
Πίνακας 26: Οι δραστηριότητες που περιέχει υποστηρίζουν την καλλιέργεια του προφορικού λόγου.....	59
Πίνακας 27: Οι δραστηριότητες που περιέχει υποστηρίζουν την καλλιέργεια του γραπτού λόγου.....	60
Πίνακας 28: Με αυτό το λογισμικό ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιολογήσει την πρόοδο του μαθητή.....	60
Πίνακας 29: Δικές μου ελλειπείς γνώσεις σχετικά με τα εκπαιδευτικά λογισμικά.....	60

Πίνακας 30: Έλλειψη τεχνικής υποστήριξης για τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών..	61
Πίνακας 31: Έλλειψη του απαραίτητου εξοπλισμού στην τάξη για τη σωστή αξιοποίηση των εκπαιδευτικών λογισμικών.....	61
Πίνακας 32: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά επηρεάζουν αρνητικά τη μαθησιακή διαδικασία ...	61

ΠΡΟΛΟΓΟΣ-ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία, έγινε στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος «Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας», του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών, του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Η συγγραφή της εργασίας, πραγματοποιήθηκε κατόπιν βιβλιογραφικής επισκόπησης, από βιβλία, άρθρα και περιοδικά στο διαδίκτυο, καθώς από την επεξεργασία ερωτηματολογίων που δόθηκαν προς απάντηση σε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ο λόγος που επέλεξα να ασχοληθώ με αυτό το αντικείμενο, ήταν για να μελετήσω εκτενώς, την εισαγωγή, καθώς και την αξιοποίηση των εκπαιδευτικών λογισμικών στο δημοτικό και ιδιαίτερα κατά τη διαδικασία διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω ορισμένους ανθρώπους που συνεργάστηκα, με βοήθησαν και διαδραμάτισαν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίηση αυτής της εργασίας.

Αρχικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Μπίκο Κωνσταντίνο, που είναι στον τομέα Παιδαγωγικής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., ο οποίος μου έδωσε τη δυνατότητα να ασχοληθώ με το παρόν θέμα. Η βοήθεια και η καθοδήγησή του, ήταν ιδιαίτερα σημαντικές, καθώς και η εμπιστοσύνη που μου έδειξε για το συγκεκριμένο θέμα. Στη συνέχεια, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους βαθμολογητές της εργασίας, τον κ. Ντίνα Κωνσταντίνο, καθηγητή στην Παιδαγωγική Σχολή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και την κ. Γρίβα Ελένη, αναπληρώτρια καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Έπειτα, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στους δασκάλους των δημοτικών σχολείων που συνεργάστηκαν και αφιέρωσαν χρόνο για την απάντηση του ερωτηματολογίου και έτσι κατάφερα να εξάγω ορισμένα πολύτιμα συμπεράσματα για το θέμα μου.

Τέλος, ευχαριστώ ιδιαίτερα την οικογένειά μου για την αμέριστη στήριξη που μου προσέφερε όλα αυτά τα χρόνια, χάρη στην υπομονή τους και την ηθική συμπαράσταση καταφέρνω να ολοκληρώσω το μεταπτυχιακό μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η μελέτη της αξιοποίησης των ΤΠΕ και ειδικότερα των εκπαιδευτικών λογισμικών στην εκπαίδευση, καθώς και στη διδασκαλία της γλώσσας. Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε στο τέλος του 20^{ου} αιώνα και οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στην εκπαιδευτική διαδικασία επέφεραν είτε θετικά, είτε αρνητικά αποτελέσματα. (Κόμης Β. Ι., 2004) Τα εκπαιδευτικά λογισμικά έκαναν την εμφάνισή τους από το 1967 και με την πάροδο του χρόνου παρουσιάζονται όλο και περισσότερα λογισμικά που αξιοποιούνται κατά τη μαθησιακή διαδικασία. Η στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στις ΤΠΕ και κυρίως στα εκπαιδευτικά λογισμικά διαφέρει, καθώς επηρεάστηκε στο πέρασμα του χρόνου από διάφορους παράγοντες. Για το σκοπό αυτό, σχεδιάστηκε μια έρευνα που απευθύνθηκε σε 80 εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ειδικότερα, με τη χρήση ενός ερωτηματολογίου διερευνήθηκαν οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών ως προς τις ΤΠΕ γενικότερα, τα εκπαιδευτικά λογισμικά και ειδικότερα την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού λογισμικού «Hot Potatoes». Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν σε δημοτικά σχολεία της Φλώρινας, της Θεσσαλονίκης και της Λάρισας. Στη συνέχεια με τη χρήση του προγράμματος SPSS πραγματοποιήθηκε ανάλυση των ερωτηματολογίων με βάση τις υποθέσεις και τα ερωτήματα. Τέλος, αφού αναλύθηκαν τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων, ακολούθησαν τα τελικά συμπεράσματα της έρευνας σχετικά με τις ΤΠΕ, τα εκπαιδευτικά λογισμικά και τη στάση των εκπαιδευτικών.

Λέξεις κλειδιά: *Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ), Εκπαιδευτικά λογισμικά, Hot Potatoes, Διδασκαλία της γλώσσας, Στάση εκπαιδευτικών*

ABSTRACT

The aim of this diploma thesis is to study the exploitation of ICT, especially the educational software in the field of education, as well as in language teaching. The introduction of ICT in education took place at the end of the 20th century and the changes that happened in the educational process have produced either positive or negative results. Educational software has emerged since 1967 and more and more software is being used in the learning process. Teacher's attitudes towards ICT and especially about educational software vary as it has been influenced over time by various factors. For this purpose, a survey aimed at 80 primary school teachers was designed. In particular, using a questionnaire, teacher's perceptions of ICT in general, educational software and especially the use of the education software "Hot Potatoes" were explored. The questionnaires were distributed in primary schools in Florina, Thessaloniki and Larissa. Subsequently, using the SPSS program, questionnaires were analyzed based on assumptions and queries. Finally, after analyzing the results of the questionnaires, we followed the final conclusions of the research on ICT, educational software and attitudes of primary teachers.

Keywords: *Information and Communication Technologies (ICT), Educational Software, Hot Potatoes, Teaching the language, Teacher's attitude*

Α' ΜΕΡΟΣ-ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η τεχνολογία και η ραγδαία εξέλιξή της που έχει επέλθει τα τελευταία χρόνια, έχει επιφέρει σημαντικά μεγάλες αλλαγές σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησης των ανθρώπων. Η σύγχρονη τεχνολογία, δίνει τη δυνατότητα στον άνθρωπο να κάνει περισσότερα πράγματα, με σκοπό να διευκολύνει περαιτέρω τη ζωή του. (Ράπτης & Ράπτη, 2013) Η τεχνολογία προσπαθεί να προσεγγίσει την πραγματικότητα μέσα από την πρακτική διάσταση και πιο συγκεκριμένα, μέσα από τους σκοπούς τους οποίους υπηρετεί. Θα πρέπει να τονιστεί, ότι στόχος της τεχνολογίας είναι να υπηρετεί τις πρακτικές ανάγκες της ανθρώπινης ζωής. (Κυρίδης, Δρόσος, & Ντίνας, 2003)

Η τεχνολογία δεν θα μπορούσε να απουσιάζει από την εκπαίδευση, καθώς βλέπουμε να εισάγεται σε διάφορες μορφές της εκπαίδευσης ήδη από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. (Κόμης Β. Ι., 2004) Ειδικότερα, στην Ελλάδα, στις 2 Ιουνίου 1985, ο τότε Υπουργός Παιδείας Α. Κακλαμάνης, είχε εκφράσει την άμεση απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης, η οποία σχετιζόταν με την εισαγωγή των μικροϋπολογιστών στα ελληνικά δημόσια σχολεία. (Παπάς, 1989) Οι Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση έχουν επιτρέψει να εφαρμόζονται σημαντικές αλλαγές στη μαθησιακή και διδακτική διαδικασία, καθώς και στον τρόπο διαχείρισης του σχολικού περιβάλλοντος. (Κόμης Β. Ι., 2004) Οι ΤΠΕ προσφέρουν σημαντική βοήθεια στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς εισάγουν νέους τρόπους μάθησης και διδασκαλίας. Η μάθηση μέσω της αξιοποίησης των ΤΠΕ, αλλάζει, γίνεται εποικοδομητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, ενώ αξιοποιούνται πολυμέσα, που εξυπηρετούν την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη των μαθητών στην κοινωνία. (Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας, 2004)

Προκειμένου να μπορεί ο μαθητής να χρησιμοποιεί με ευκολία τον ηλεκτρονικό υπολογιστή κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σημαντικό έργο μπορεί να επιτελέσει το εκπαιδευτικό λογισμικό, το οποίο δημιουργείται με σκοπό να πραγματοποιηθούν οι μαθησιακοί στόχοι που έχουν τεθεί. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003) Όπως αναφέρουν οι (Παναγιωτακόπουλος,

Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003), «η εκπαιδευτική διαδικασία με τη χρήση του εκπαιδευτικού λογισμικού μπορεί να καταστεί εξαιρετικά αποτελεσματική για το μαθητή». Ο μαθητής, παύει να είναι παθητικός και συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία της μάθησης, χάρη στη μεγάλη ποικιλία λογισμικών που υπάρχουν. Τα εκπαιδευτικά λογισμικά υποστηρίζουν τη μάθηση και τη διδασκαλία και βοηθούν στην οικοδόμηση των γνώσεων του μαθητή. (Κόμης Β. Ι., 2004)

Με βάση τα παραπάνω διαρθρώνεται και η παρούσα εργασία. Σκοπός είναι να ερευνηθεί αν οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ και τα εκπαιδευτικά λογισμικά στη διδασκαλία της γλώσσας και αν αυτά έχουν θετικά αποτελέσματα. Για το λόγο αυτό, πραγματοποιήθηκε έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης των σχολείων της Φλώρινας, αλλά και σε άλλες πόλεις, όπως είναι η Θεσσαλονίκη και η Λάρισα.

Η εργασία αποτελείται από δύο μέρη, το θεωρητικό και το ερευνητικό. Στο πρώτο κεφάλαιο του θεωρητικού μέρους, γίνεται λόγος για την εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία. Επίσης, τονίζεται κατά πόσον μπορούν να ενσωματωθούν οι ΤΠΕ στη μάθηση και αν η διαδικασία αυτή πρόκειται να επιφέρει θετικά αποτελέσματα. Ακόμη, γίνεται λόγος για την εισαγωγή των ΤΠΕ στη διδασκαλία της γλώσσας και στο πώς μπορούν να αξιοποιηθούν, έτσι ώστε να διδαχθούν τα διάφορα φαινόμενα της γλώσσας με εναλλακτικό τρόπο. Σημαντικό μέρος συνιστά και η στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στις ΤΠΕ, καθώς και στη χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ παρουσιάζονται και έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί και αφορούν τις ΤΠΕ και τους παράγοντες που επηρεάζουν την αξιοποίησή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, γίνεται ερμηνεία του όρου «εκπαιδευτικό λογισμικό», και καταγράφονται οι διάφοροι τύποι που υπάρχουν. Κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμο να αναλυθούν ορισμένα εκπαιδευτικά λογισμικά και το πώς αυτά χρησιμοποιούνται στην τάξη και ιδιαίτερα για τη διδασκαλία της γλώσσας. Επιπλέον, αναφέρεται η αξιοποίησή τους από τους εκπαιδευτικούς, καθώς και οι διάφορες απόψεις που υπάρχουν γύρω από αυτό το θέμα.

Το δεύτερο μέρος της εργασίας, περιλαμβάνει το ερευνητικό μέρος. Με βάση τον σκοπό, τις υποθέσεις και τα ερευνητικά ερωτήματα, πραγματοποιείται έρευνα με τη

χρήση ερωτηματολογίου που αφορά την αξιοποίηση των εκπαιδευτικών λογισμικών στη διδασκαλία της γλώσσας. Τα δεδομένα που συλλέγονται, στη συνέχεια παρουσιάζονται και αναλύονται, ενώ στο τέλος της εργασίας παρατίθεται και βιβλιογραφία και το ερωτηματολόγιο το οποίο χρησιμοποιήθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και Εκπαίδευση

Η σημερινή εποχή μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια εποχή όπου πραγματοποιούνται μεγάλες αλλαγές και εξελίξεις που αφορούν τον χώρο της τεχνολογίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να γίνεται λόγος για μια «τεχνολογική επανάσταση», η οποία επιβάλλει στον σύγχρονο άνθρωπο να ανανεώσει τις γνώσεις που διαθέτει, προκειμένου να μπορεί να συμμετέχει με ενεργό τρόπο στη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας. (Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας, 2004)

Στο πέρασμα του χρόνου αξιοποιήθηκαν διάφοροι όροι για να περιγράψουν την αλματώδη εξέλιξη στο χώρο της τεχνολογίας. Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ), είχαν μεγάλη επίδραση στην κοινωνία και γενικότερα στην κοινωνική εξέλιξη και γι' αυτό το λόγο χρησιμοποιήθηκαν οι όροι «Κοινωνία της Πληροφορίας» και «Κοινωνία Τεχνολογίας-Επικοινωνίας-Πληροφορίας». Η διαρκώς αυξανόμενη επιρροή που έχουν οι ΤΠΕ στις κοινωνίες, καλεί τον σύγχρονο άνθρωπο να συμμετάσχει σε μια διαδικασία με σκοπό να αποκτήσει εφόδια, για να μπορέσει να ανταποκριθεί σε μια τέτοια κοινωνία. Δηλαδή, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναπτύξει δεξιότητες, οι οποίες θα τον βοηθήσουν να ζήσει σε μια κοινωνία που θα επηρεάζεται από τον κόσμο της τεχνολογίας. (Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας, 2004)

Οι ΤΠΕ δε θα μπορούσαν να μην επηρεάσουν την εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς η επίδραση τους στην οικονομία, την κοινωνία και στον πολιτισμό, κατέστησαν αναγκαία την ένταξή τους στο χώρο της εκπαίδευσης. Η εισαγωγή τους στην εκπαίδευση φαίνεται να ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του 1970 σε διεθνές επίπεδο, όταν κάποιοι εκπαιδευτικοί θέλησαν να φέρουν τους μαθητές σε επαφή με αυτές. Έτσι, πραγματοποιήθηκαν κάποια μαθήματα πληροφορικής, με σκοπό να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τις νέες τεχνολογίες και να μάθουν κάποια στοιχεία προγραμματισμού και χειρισμού. (Κυρίδης, Δρόσος, & Ντίνας, 2003)

Στις αρχές της δεκαετίας του 1980, τέθηκαν σε εφαρμογή ορισμένα μαθήματα που έδιναν την ευκαιρία στους μαθητές να διδαχτούν στοιχειώδεις δεξιότητες που αφορούσαν την πληροφορική. Τα μαθήματα αυτά εισήχθησαν στα αναλυτικά

προγράμματα των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς και του Ηνωμένου Βασιλείου. (Κυρίδης, Δρόσος, & Ντίνας, 2003)

Στην Ελλάδα, όπως έχει ήδη αναφερθεί, η εισαγωγή των μικροϋπολογιστών στα σχολεία, πραγματοποιήθηκε το 1985. Ο τότε Υπουργός Παιδείας κ. Α. Κακλαμάνης, σ' ένα άρθρο του που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Το Βήμα της Κυριακής», εξέφρασε την ανάγκη αυτήν με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να εξοικειωθούν με τις δεξιότητες και τις δυνατότητες της Πληροφορικής. (Παπάς, 1989)

Στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, η εισαγωγή της πληροφορικής, ξεκίνησε από τα τεχνικά-επαγγελματικά λύκεια την περίοδο 1983-1985. Στις 28 Ιανουαρίου 1986, ο Α. Κακλαμάνης κάνει μια δήλωση σχετικά με τις κυβερνητικές προθέσεις στον τομέα της πληροφορικής στην εκπαίδευση. Την περίοδο αυτή εγκαινιάστηκε το πρώτο επιμορφωτικό σεμινάριο διάρκειας πέντε μηνών, στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές που διοργανώθηκε από το ΤΕΙ Αθηνών. Έπειτα, από το 1992, η πληροφορική επεκτάθηκε και στο γυμνάσιο, ενώ από το 1998 εισήχθη και στο πρόγραμμα σπουδών του γενικού λυκείου. Η επέκτασή της στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε πιο πρόσφατα και αυτό κατέστη δυνατό λόγω των προγραμμάτων σπουδών που διαμορφώθηκαν, καθώς και λόγω του εξοπλισμού των σχολείων με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. (Κόμης Β. Ι., 2004)

Το πρώτο Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΠΣ) Πληροφορικής σχεδιάστηκε και ολοκληρώθηκε στην Ελλάδα τον Δεκέμβριο του 1997. Το εν λόγω πρόγραμμα θεσμοθετήθηκε το 1998, ενώ είχε ως στόχο να οριοθετηθεί ένας ενιαίος τρόπος θεώρησης της ένταξης των ΤΠΕ στο εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδος. Εκείνο, το οποίο τονίστηκε εξ αρχής, ήταν η διαμόρφωση ορισμένων αξόνων που θα βοηθούσαν στην ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, κρίθηκε αναγκαίο η διδασκαλία της πληροφορικής, των νέων τεχνολογιών και γενικότερα μαθημάτων που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες, προκειμένου να εφοδιαστούν οι μαθητές με τα προσόντα που θα τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις της κοινωνίας. Επίσης, μέσω αυτών των διαδικασιών, οι μαθητές μπορούν να αποκτήσουν δεξιότητες, να πειραματιστούν, να αναζητήσουν και να ανακαλύψουν τη γνώση. (Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας, 2004)

Επιπλέον, ένας άλλος σημαντικός άξονας που αφορά τις ΤΠΕ, είναι η ενημέρωση και η κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού, καθώς κρίνεται αναγκαίο οι εκπαιδευτικοί να είναι πλήρως εξοπλισμένοι με γνώσεις και δεξιότητες που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες. Οι εκπαιδευτικοί προκειμένου να είναι σε θέση να αποδεχτούν τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές ως εργαλεία που θα τους διευκολύνουν στο διδακτικό τους έργο, θα πρέπει πρώτα να εξοικειωθούν με αυτούς και να μπορέσουν στη συνέχεια να τους ενσωματώσουν στις μεθόδους διδασκαλίας που εφαρμόζουν. Ωστόσο, θα πρέπει να μην διακατέχονται από προκαταλήψεις και στερεότυπα για να καταφέρουν να αποκτήσουν και να καλλιεργήσουν όλα τα απαραίτητα εφόδια, που χρειάζονται για την ορθή αξιοποίησή τους. Το διδακτικό προσωπικό με την κατάλληλη ενημέρωση και επιμόρφωση θα μπορέσει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. (Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας, 2004), (Ράπτης & Ράπτη, 2013)

Ένας άλλος ιδιαίτερα σημαντικός άξονας για την επιτυχή διείσδυση των ΤΠΕ στα σχολεία, είναι η βελτίωση των υποδομών, καθώς και των δικτύων επικοινωνιών στα σχολεία. Προκειμένου να μπορούν να εφαρμοστούν οι ΤΠΕ στα σχολεία, θα πρέπει αυτά να διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό, καθώς θα πρέπει να υπάρχουν ηλεκτρονικοί υπολογιστές, κατάλληλα διαμορφωμένη αίθουσα-εργαστήριο πληροφορικής με σύνδεση στο διαδίκτυο, καθώς έτσι μπορούν να προσφερθούν περισσότερες ευκαιρίες για την απόκτηση μαθησιακών εμπειριών. Με τον τρόπο αυτό θα μπορέσει να αξιοποιηθεί ο υπολογιστής ως εποπτικό μέσο διδασκαλίας, ως επικοινωνιακό μέσο, ως μέσο αναζήτησης πληροφοριών, ως διερευνητικό εργαλείο, καθώς και ως εργαλείο συνεργατικής μάθησης. (Κόμης Β. Ι., 2004)

Τέλος, οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση αποτελούν σημαντικό εργαλείο, καθώς υποστηρίζουν και ενισχύουν τη διαδικασία της μάθησης με ουσιαστικό τρόπο, ενώ η εφαρμογή των υπολογιστών στα σχολεία μπορεί να γίνει ωφέλιμη για την εκπαιδευτική διαδικασία, ειδικά στοχεύοντας στη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας και της μάθησης. (Κόμης Β. Ι., 2004)

1.1 Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων των ΤΠΕ, καθώς και οι ποικίλοι μετασχηματισμοί που προκύπτουν, συμβάλλουν στην αναβάθμιση της γνώσης, καθώς και στην ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Σύμφωνα με το (ΥΠΕΠΘ, 1997), η πρώτη επαφή με τις ΤΠΕ είναι χρήσιμο να ξεκινάει στο δημοτικό σχολείο, και έτσι καθιερώθηκε το μάθημα επιλογής «Ωρα της Πληροφορικής», που αποσκοπούσε στο να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τις ΤΠΕ, ενώ παράλληλα καλύπτονται ορισμένες ανάγκες της όλης εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι μαθητές μέσω αυτού του μαθήματος μαθαίνουν πώς να αναπτύσσουν δραστηριότητες με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή, προσεγγίζοντας με έναν διαφορετικό τρόπο τη γνώση. (Κόμης Β. Ι., 2004)

Σύμφωνα με το ΕΠΠΣ (ΥΠΕΠΘ, 1997) ο γενικός σκοπός της εισαγωγής των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι «οι μαθητές να χρησιμοποιούν με (ή χωρίς) τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή του εκπαιδευτικού, τον υπολογιστή ως «γνωστικό - διερευνητικό εργαλείο», να αναζητούν πληροφορίες, να επικοινωνούν και να προσεγγίζουν βασικές αρχές που διέπουν τη χρήση της υπολογιστικής τεχνολογίας».

Σκοπός είναι οι μαθητές να μάθουν και να εξοικειωθούν με τις βασικές λειτουργίες του ηλεκτρονικού υπολογιστή και να έρθουν σε επαφή με τις διάφορες χρήσεις του. Ο βασικότερος στόχος είναι οι μαθητές μέσα από την όλη διαδικασία να μάθουν με τη χρήση των ΤΠΕ και όχι για τη χρήση τους. Μέσα από τις σχολικές δραστηριότητες, οι μαθητές εξοικειώνονται με τις ΤΠΕ, αρχίζουν να τις χρησιμοποιούν με ευχέρεια και μαθαίνουν να ενεργούν στα πλαίσια τους. (Κόμης & Μικρόπουλος, 2001)

Θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό να έρθουν τα παιδιά σε επαφή με τις ΤΠΕ σε μικρή ηλικία και για το λόγο αυτό είναι αναγκαία η εισαγωγή τους στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Έτσι, οι ΤΠΕ, μπορούν να αποτελέσουν ένα επιπλέον εκπαιδευτικό μέσο με το οποίο υποστηρίζεται και βελτιώνεται η μορφή της διδασκαλίας που παρέχεται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. (Παπάς, 1989)

Σύμφωνα με τους (Mayer, 1999), (Wilson & Lowry, 2000) η αξιοποίηση των ΤΠΕ, αλλάζει τις παραδοσιακές διδακτικές πρακτικές, προωθώντας νέους διδακτικούς στόχους και αναπτύσσοντας νέες παιδαγωγικές μεθόδους. Η εκπαιδευτική διαδικασία αλλάζει τις στάσεις, τους κανόνες, τις αξίες, καθώς και τις αντιλήψεις, ενώ είναι σε θέση να τις ανανεώνει συνεχώς προκειμένου να μπορούν να

ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα. Οι ΤΠΕ μπορούν να λειτουργήσουν ως καταλύτες για να μεταμορφωθεί ουσιαστικά το σχολείο σ' έναν τόπο δημιουργίας, επικοινωνίας αλλά και συνεργασίας. (Τζιμογιάννης, 2001), (Γλέζου, 2002)

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς είναι αυτός που πρέπει να διαμορφώσει το κατάλληλο περιβάλλον, οργανώνοντας δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να ικανοποιούν τους στόχους του αναλυτικού προγράμματος σπουδών. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες, αλλά και τα ενδιαφέροντα των μαθητών θα πρέπει να παράγονται τα κατάλληλα προγράμματα μαθημάτων και να ρυθμίζεται η εκπαιδευτική διαδικασία με την χρήση των ΤΠΕ. Ο εκπαιδευτικός δεν είναι αναγκαίο να εμπλέκεται πάντοτε άμεσα στις δραστηριότητες αυτές, αλλά μόνο όταν κρίνει ότι κάτι τέτοιο είναι αναγκαίο, κυρίως όταν χρειάζονται κάποιες διευκρινήσεις, αλλά και απαντήσεις που σχετίζονται με τα ερωτήματα των μαθητών. Η εμπιστοσύνη και η ενθάρρυνση από την πλευρά των εκπαιδευτικών, θα βοηθήσει τους μαθητές ενισχύοντας τους παράλληλα την αυτοπεποίθησή τους. Οι μαθητές έτσι, θα νιώθουν πιο σίγουροι σχετικά με τον χειρισμό των νέων τεχνολογικών και οι επιδιωκόμενοι στόχοι θα μπορούν να επιτευχθούν ευκολότερα. (Κυρίδης, Δρόσος, & Ντίνας, 2003)

Οι εκπαιδευτικοί καθίσταται αναγκαίο να είναι κατάλληλα καταρτισμένοι, να κατέχουν γνώσεις και ικανότητες που σχετίζονται με την εισαγωγή και την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στα σχολεία. Είναι απαραίτητο να αποκτούν δεξιότητες για τα βασικά στοιχεία των ΤΠΕ, καθώς και για τον τρόπο που λειτουργούν. Επιπλέον, θα πρέπει να μπορούν να χειρίζονται με παιδαγωγικά κατάλληλο τρόπο τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και ότι άλλο σχετίζεται με τις ΤΠΕ. Για τους λόγους αυτούς, είναι σημαντικό οι εκπαιδευτικοί να επιμορφώνονται σχετικά με τη χρήση νέων τεχνολογιών, αλλά και εκπαιδευτικών λογισμικών. Μέσα από διάφορες σχεδιασμένες μαθησιακές δραστηριότητες, οι εκπαιδευτικοί αποκτούν βασικές γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν τη χρήση των ΤΠΕ. (Κόμης Β. Ι., 2004) Μέσω αυτών των προγραμμάτων, οι εκπαιδευτικοί εξοικειώνονται με τις ΤΠΕ και τη χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, αναβαθμίζουν τη διδασκαλία τους και εφαρμόζουν νέες τεχνικές στη σχολική πρακτική. Τέλος, καλλιεργούν την ικανότητα να αξιολογούν τα εκπαιδευτικά λογισμικά και να οργανώνουν το περιβάλλον της σχολικής τάξης προς όφελος των μαθητών. (Παπάς, 1989)

Οι ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση μπορούν να υποστηρίξουν με ουσιαστικό τρόπο την εκπαιδευτική διαδικασία και να ενισχύσουν σημαντικά τη μαθησιακή διαδικασία. (Ράπτης & Ράπτη, 2013) Αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο, το οποίο δίνει τη δυνατότητα για την ενδυνάμωση και εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η εφαρμογή των ΤΠΕ και η παιδαγωγική τους αξιοποίηση αποτελεί χρήσιμη και ωφέλιμη βοήθεια για την εκπαίδευση, βελτιώνοντας σημαντικά τις δεξιότητες των μαθητών. (Κόμης Β. Ι., 2004), (Κυρίδης, Δρόσος, & Ντίνας, 2003) Οι μαθητές μαθαίνουν τον τρόπο μάθησης, ενισχύουν τη συνεργασία, εκφράζονται ελεύθερα αλλά και θέτουν στόχους. (Χατζηγεωργίου, 2002), (Καλλιγιάς, Κασσιμάτη, & Φερεντίνος, 2002)

Ο τρόπος αξιοποίησης των ΤΠΕ, διαφέρει ανάλογα με τη ηλικία τους. Ειδικότερα, οι μαθητές της Α' και Β' δημοτικού, έρχονται σε επαφή με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή γνωρίζοντας τα μέρη από τα οποία αποτελείται και μαθαίνουν να παίζουν με αυτόν. Επίσης, γράφουν απλά κείμενα όπως για παράδειγμα ορθογραφίας και ζωγραφίζουν διάφορες εικόνες. Οι δραστηριότητες που καλείται να επιλέξει ο εκπαιδευτικός για αυτές τις τάξεις θα πρέπει να είναι χαμηλού επιπέδου και να ανταποκρίνονται στις δυνατότητες που έχουν. Στην Γ' και Δ' δημοτικού, το επίπεδο των μαθητών ανεβαίνει, οπότε θα πρέπει και οι δραστηριότητες να αλλάζουν. Στις τάξεις αυτές, οι μαθητές γράφουν κείμενα υψηλότερου επιπέδου συγκριτικά με τις δύο προηγούμενες τάξεις, έχουν τη δυνατότητα να τα επεξεργαστούν, ενώ μπορούν να υλοποιούν διάφορες εργασίες, καθώς γνωρίζουν καλύτερα τις δυνατότητες του ηλεκτρονικού υπολογιστή και τις διάφορες εφαρμογές που διαθέτει. Τέλος, σε αυτές τις τάξεις μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει η δυνατότητα τα παιδιά να συνεργάζονται και να υλοποιούν ομαδικές δραστηριότητες. Στην Ε' και ΣΤ' δημοτικού, οι μαθητές είναι πλέον σε θέση να αξιοποιούν πιο σύνθετες μεθόδους, καθώς το επίπεδο τους ανεβαίνει ακόμα περισσότερο. Γνωρίζουν πολύ καλά να χειρίζονται τον ηλεκτρονικό υπολογιστή και τις διάφορες εφαρμογές του, οπότε οι εφαρμογές που αναπτύσσονται είναι πιο σύνθετες και απαιτητικές. Οι μαθητές πλέον, γράφουν ολόκληρα κείμενα, τα μορφοποιούν και τα επεξεργάζονται, ενώ μπορούν να αξιοποιούν εκπαιδευτικά λογισμικά, να επισκέπτονται διάφορες ιστοσελίδες με βάση τα μαθήματά τους και να επιλύουν ασκήσεις υψηλότερου επιπέδου. (Κόμης Β. Ι., 2004)

1.2 Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και διδασκαλία της γλώσσας

Οι ΤΠΕ και η εισαγωγή τους στην εκπαίδευση έχουν σκοπό να βελτιώσουν και να επαναπροσανατολίσουν τη μαθησιακή διδασκαλία, έτσι ώστε η μάθηση να γίνει περισσότερο ενεργητική και οι μαθητές να αρχίσουν να πειραματίζονται, να θέτουν στόχους, αλλά και να αξιοποιούν τη γνώση μ' ένα διαφορετικό τρόπο. (Βακαλούδη, 2001)

Πιο συγκεκριμένα, στη διδασκαλία της γλώσσας, τα οφέλη που θα προκύψουν από τη χρήση των ΤΠΕ, έχουν τη δυνατότητα να μεταμορφώσουν την διδασκαλία, βελτιώνοντάς την παράλληλα. Οι νέες τεχνολογίες καλλιεργούν και ενισχύουν την διδασκαλία της γλώσσας μέσα από τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος με πολλά μέσα, όπως είναι κείμενα, εικόνα ή ήχος. Δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να συμμετέχουν, να προσδιορίζουν τον τρόπο με τον οποίο μελετούν τη γλώσσα και να αξιοποιούν βοηθητικά προγράμματα. Ο συνδυασμός της εικόνας, της κίνησης, του ήχου αλλά και του ίδιου του κειμένου προσφέρει μια παιγνιώδη μορφή, μεταμορφώνοντας τη διδασκαλία της γλώσσας σε μια ευχάριστη ενασχόληση. Οι μαθητές δείχνουν περισσότερο ενδιαφέρον με αποτέλεσμα να διευκολύνεται η διαδικασία της μάθησης. (Βυτερούλη, 2003)

Οι εφημερίδες, τα περιοδικά, τα λεξικά και οι εγκυκλοπαίδειες, τα οποία αξιοποιούνται με τη χρήση των ΤΠΕ, δίνουν την ευκαιρία στους μαθητές να προσεγγίσουν μ' ένα διαφορετικό και συνάμα ενδιαφέρον τρόπο τη γλώσσα. Η διδασκαλία μ' αυτόν τον τρόπο καθίσταται πρωτότυπη και αποδοτική, προσελκύοντας ευκολότερα το ενδιαφέρον των μαθητών. Οι μαθητές μαθαίνουν να προσαρμόζουν τη γλώσσα ανάλογα με την περίσταση στην οποία βρίσκονται και να αντιλαμβάνονται γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες. (Βακαλούδη, 2001)

Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τις ΤΠΕ για την κατανόηση και την παραγωγή του γραπτού λόγου. Μέσα από διάφορες ηλεκτρονικές διευθύνσεις και με κατάλληλα λογισμικά, οι μαθητές μπορούν να δημιουργήσουν βάσεις δεδομένων και να επεξεργαστούν ποικίλα γλωσσικά επίπεδα. Μέσω ειδικών διδασκαλιών που πραγματοποιούνται με τη χρήση των ΤΠΕ, ο εκπαιδευτικός μπορεί να διδάξει σημαντικά γλωσσικά φαινόμενα μ' έναν πιο ελκυστικό και κατανοητό

τρόπο για τα παιδιά. Η φαντασία και η δημιουργικότητα του ίδιου του εκπαιδευτικού αποτελεί σημαντική βοήθεια για να καταφέρει να επιτύχει τους στόχους που έχει θέσει για τη διδασκαλία της γλώσσας και οτιδήποτε σχετίζεται μ' αυτήν. (Κυρίδης, Δρόσος, & Ντίνας, 2003)

Χρησιμοποιώντας τις ΤΠΕ, ενισχύεται η επικοινωνιακή προσέγγιση της γλώσσας, η οποία υιοθετεί σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις διευρύνοντας τη γλωσσική και επικοινωνιακή ανάπτυξη των μαθητών. Παράλληλα, δημιουργείται ευνοϊκό κλίμα μεταξύ του εκπαιδευτικού και του μαθητή, ενώ καλλιεργούνται οι δεξιότητες, οι οποίες σχετίζονται με την παραγωγή και την κατανόηση του προφορικού λόγου, την παραγωγή και την κατανόηση του γραπτού λόγου, καθώς και τη διδασκαλία γραμματικών και συντακτικών φαινομένων, καθώς και λεξιλογίου.

Οι δραστηριότητες με τις οποίες εμπλέκονται οι μαθητές τους δίνουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά στο μάθημα της γλωσσικής διδασκαλίας, να συνεργάζονται, να διατυπώνουν και να υποστηρίζουν τις απόψεις, αναζητώντας πληροφορίες τις οποίες ταξινομούν, ενώ προτείνουν λύσεις σε διάφορα ζητήματα. (Βακαλούδη, 2001) Έτσι, οι μαθητές αποκτούν νέες εμπειρίες και η γλώσσα τους αρχίζει να διανθίζεται με νέα εκφραστικά μέσα, ενώ αρχίζουν να συγγράφουν εκθέσεις και δοκίμια και να δομούν τη γλώσσα με μια πιο καινοτόμο προσέγγιση.

Παράλληλα, η ποιότητα της διδασκαλίας της γλώσσας βελτιώνεται, αναβαθμίζεται και μέσω της ευελιξίας εφαρμογής των μεθόδων διδασκαλίας, προάγεται η συνεργατική μάθηση, καθώς και η αυτοεκπαίδευση. Επιπρόσθετα, η διδασκαλία της γλώσσας διαφοροποιείται και προσαρμόζεται στις ανάγκες, στις δυνατότητες και στα ενδιαφέροντα των μαθητών, με τους τελευταίους να εισάγονται σε διαδικασίες διερεύνησης και ανακάλυψης της ίδιας της γνώσης, καθώς και σε συνεργατικές μορφές αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας. (Ζωγόπουλος, 2001)

Οι νέες τεχνολογίες δίνουν την ευκαιρία, λόγω και της ύπαρξης σημαντικού αριθμού προγραμμάτων, να διδαχθεί ο μαθητής τη γλώσσα, το λεξιλόγιο, τη σύνταξη, τη γραμματική, τον προφορικό λόγο, καθώς και τον γραπτό λόγο μέσα από διάφορες δραστηριότητες που αναπτύσσονται. Οι μαθητές ενεργοποιούν τη δημιουργικότητα τους και αξιοποιούν μεθόδους ενεργητικής μάθησης, μαθαίνοντας να αναλύουν τις πληροφορίες και τις πτυχές που σχετίζονται με τη διδασκαλία της γλώσσας, όπως

επίσης και να τις επεξεργάζονται και να τις χρησιμοποιούν με δημιουργικό τρόπο. (Ζωγόπουλος, 2001)

Μέσω των κατάλληλων ερεθισμάτων που δημιουργούνται από τον εκπαιδευτικό, καθώς και από το κλίμα που διαμορφώνεται, οι μαθητές ενθαρρύνονται, έτσι ώστε να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να αναπτύξουν τη δημιουργικότητά τους. Οι μαθητές μαθαίνουν να διαχειρίζονται τη γνώση γύρω από τη διδασκαλία της γλώσσας και να ανταπεξέρχονται θετικά στις δραστηριότητες τους.

Ο εκπαιδευτικός, ανάλογα με το επίπεδο και το δυναμικό της τάξης του, σχεδιάζει και προτείνει δραστηριότητες στις οποίες μπορούν να ανταποκριθούν οι μαθητές, αποφασίζει τον χρόνο με τον οποίο θα ασχοληθούν οι μαθητές με τις δραστηριότητες, ενώ επιλέγει τα θέματα που μπορούν να εφαρμοστούν στη διδασκαλία της Γλώσσας. Οι ΤΠΕ αποτελούν ένα ιδιαίτερα σημαντικό υλικό για την εμπέδωση και κατανόηση βασικών εννοιών που σχετίζονται με τη διδασκαλία της γλώσσας. (Ράπτης & Ράπτη, 1998)

Οι μαθητές, ανάλογα με τις ικανότητες που διαθέτουν αλλά και με τις ανάγκες τους, μπορούν χρησιμοποιώντας τις ΤΠΕ να αποκτήσουν τις γνώσεις που χρειάζονται και ταιριάζουν κατάλληλα σε αυτούς, ενώ οι εφαρμογές που προσφέρουν οι ΤΠΕ δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να επιλέξουν με ποιον τρόπο θα χειριστούν τη γνώση που αφορά τη γλώσσα. Ουσιαστικά, τα προγράμματα επεξεργασίας που διαθέτουν οι εφαρμογές, οι εύκολες διορθώσεις, καθώς και οι διάφοροι σχεδιασμοί δίνουν τη δυνατότητα διαμόρφωσης του περιεχομένου, με βάση το μαθητή και τις γνώσεις που έχει πάνω στη γλώσσα. (Κυρίδης, Δρόσος, & Ντίνας, 2003)

1.3 Στάσεις των εκπαιδευτικών για τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση έχει προκαλέσει πολλές αντιδράσεις από τη μεριά των εκπαιδευτικών. Σύμφωνα με τους (Ράπτης & Ράπτη, 2013), οι εκπαιδευτικοί με βάση τις απόψεις τους και τη στάση τους απέναντι στις ΤΠΕ, μπορούν να χωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία αφορά αυτούς που είναι υπέρ των ΤΠΕ και με την εισαγωγή τους και διάδοσή τους στην

εκπαιδευτική διαδικασία, θεωρώντας ότι η μαθησιακή διαδικασία εκσυγχρονίζεται, εμπλουτίζεται με τεχνολογικά μέσα και το μάθημα γίνεται καλύτερο, με τους μαθητές να αποκτούν παράλληλα περισσότερο ενδιαφέρον για αυτό. Η δεύτερη κατηγορία σχετίζεται με αυτούς που αντιμετωπίζουν με καχυποψία ή φόβο τις ΤΠΕ, πιστεύοντας ότι δεν ταιριάζουν με την προσωπικότητα τους και για το λόγο αυτό αντιτίθεται στην εξοικείωση με τη χρήση των ΤΠΕ. Επίσης, οι συγκεκριμένοι υποστηρίζουν ότι οι παρενέργειες που έχουν οι νέες τεχνολογίες προκαλούν αλλαγές στον τρόπο ζωής τους και ο άνθρωπος δεν μπορεί να τις ελέγξει και να τις διαχειριστεί. Στην τρίτη κατηγορία εντάσσονται οι κοινωνικοί-πολιτικοί σκεπτικιστές ή ακτιβιστές, που χαρακτηρίζονται από μια εμμονή ως προς τον ρόλο του δασκάλου, καθώς τον θεωρούν φορέα κοινωνικής και πολιτικής αλλαγής. Έτσι, δίνουν έμφαση στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που έχουν οι νέες τεχνολογίες με στόχο να ανατραπεί ο κοινωνικός ρόλος του σχολείου, της γνώσης, αλλά και του εκπαιδευτικού. Επιπλέον, δεν απορρίπτουν την εισαγωγή των ΤΠΕ στα σχολεία για κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτικούς και παιδαγωγικούς λόγους, ωστόσο, τονίζουν τον κίνδυνο που μπορεί να προκαλέσει στο παιδί και την εκπαιδευτική διαδικασία η χρήση του υπολογιστή. Η τέταρτη και τελευταία κατηγορία, αφορά αυτούς που έχουν ανοιχτή, θετική, ενεργό, παιδαγωγικά κριτική και διερευνητική στάση απέναντι στις ΤΠΕ και τις δυνατότητες που μπορούν να προσφέρουν στην εκπαίδευση, ενώ είναι διατεθειμένοι να εξοικειωθούν με τα νέα εργαλεία και τα κριτήρια της επαγγελματικής τους ανάπτυξης, σχετίζονται με παιδαγωγικούς, ψυχολογικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς και αισθητικού λόγους.

Σύμφωνα με ορισμένες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί από το 2001 έως και σήμερα, διαπιστώνεται ότι οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης τηρούν θετική στάση απέναντι στις ΤΠΕ και στην αξιοποίησή τους στο δημοτικό σχολείο. Θεωρούν ότι μπορούν να προσφέρουν πολλές δυνατότητες στην εκπαιδευτική διαδικασία και για το λόγο αυτό αναγνωρίζουν τη δυναμική τους. (Μικρόπουλος, 2000)

Σύμφωνα με τις έρευνες που πραγματοποίησαν οι (Rosen & Weil, 1995) και (Lee, 1997), οι στάσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στη χρήση των ΤΠΕ επηρεάζεται από τον παράγοντα φύλο. Ειδικότερα, παρατηρήθηκε ότι οι γυναίκες είναι περισσότερο επιφυλακτικές και δεν έχουν τόσο αυτοπεποίθηση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ, συγκριτικά με τους άντρες. Αυτό επιβεβαιώνεται από την έρευνα των (Janssen &

Plomp, 1993), οι οποίοι παρατήρησαν ότι οι άντρες δείχνουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση συγκριτικά με τις γυναίκες στη χρήση των ΤΠΕ, ενώ κρατούν θετική στάση απέναντι στην εφαρμογή και χρήση τους.

Ένας ακόμη παράγοντας που φαίνεται να επηρεάζει τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τις ΤΠΕ, είναι η ηλικία. Όπως αναφέρουν οι (Igbargia & Parasuraman, 1989), τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας φαίνεται να διατηρούν αρνητική στάση απέναντι στις ΤΠΕ, όπως και στην αξιοποίηση τους κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, σε σχέση με τα άτομα που είναι μικρότερης ηλικίας. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί μεγαλύτερης ηλικίας, παρουσιάζουν περισσότερο άγχος στην αξιοποίηση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, με αποτέλεσμα να αποφεύγουν να τον χρησιμοποιούν σε σχέση με τους νεότερους σε ηλικία εκπαιδευτικούς, οι οποίοι είναι περισσότερο εξοικειωμένοι με τις ΤΠΕ.

Επιπλέον, σύμφωνα με μια μελέτη που πραγματοποίησαν οι (Κουστουράκης, Παναγιωτακόπουλος, & Κατσίλλης, 1998), η στάση των εκπαιδευτικών φαίνεται να σχετίζεται και να επηρεάζεται με τα χρόνια υπηρεσίας που έχουν. Δηλαδή, οι εκπαιδευτικοί που έχουν 16-20 χρόνια υπηρεσίας, εμφανίζονται περισσότερο αρνητικοί απέναντι στις ΤΠΕ, ενώ παρουσιάζουν μεγαλύτερο άγχος. Από την άλλη, οι εκπαιδευτικοί που έχουν λιγότερα από 10 χρόνια υπηρεσίας, εμφανίζουν μια θετική στάση στις ΤΠΕ, χωρίς να παρουσιάζουν ιδιαίτερο άγχος. Ο λόγος που συμβαίνει αυτό είναι γιατί οι τελευταίοι φαίνεται να είναι περισσότερο εξοικειωμένοι με την τεχνολογία, ενώ αναμφίβολα την έχουν βιώσει περισσότερο στην καθημερινή τους ζωή.

Ακόμα, όσον αφορά τον παράγοντα σπουδές των εκπαιδευτικών, διαπιστώνεται ότι οι εκπαιδευτικοί με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό κατέχουν περισσότερες γνώσεις στις ΤΠΕ, οπότε η στάση τους απέναντι σε αυτές και στην αξιοποίησή τους στην εκπαίδευση είναι θετική, ενώ αυτοί που έχουν διετές ή τετραετές πτυχίο, αξιοποιούν λιγότερος τις ΤΠΕ ή ακόμα και καθόλου και επομένως η γνώμη τους είναι αρνητική. (Ράπτης & Ράπτη, 2013)

Ένας εξίσου σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τη στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στις ΤΠΕ, είναι το επίπεδο γνώσης και ικανοτήτων που διαθέτουν πάνω σ' αυτές, καθώς και ο καιρός που τις αξιοποιούν στη διδασκαλία τους. Όπως αναφέρουν οι ερευνητές (Ropp, 1999), (Yildirim, 2000), (Kumar & Kumar, 2003),

αποδεικνύεται ότι οι εκπαιδευτικοί που έχουν περισσότερες γνώσεις στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, καθώς και μεγαλύτερη εμπειρία διατηρούν θετική στάση απέναντι στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ακόμα, ο (Hellesten, 2006), πιστεύει πως όσο πιο μεγάλη εμπειρία έχει κάποιος στη χρήση των ΤΠΕ, τόσο περισσότερη θετική στάση θα τηρεί απέναντί τους, θεωρώντας ότι αποτελεί ένα πολύ σημαντικό εργαλείο για την εκπαίδευση, το οποίο μπορεί να επιφέρει θετικά αποτελέσματα σ' αυτήν.

Παρ' όλα αυτά, εκείνο το οποίο προξενεί εντύπωση, είναι ότι λίγοι από τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι αντιμετωπίζουν με θετικό τρόπο τις ΤΠΕ, χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή στη τάξη τους (Rosen & Weil, 1995), αν και πιστεύεται ότι αυτό έχει αλλάξει τα τελευταία χρόνια, λόγω της ταχείας διείσδυσης των ΤΠΕ, στο σχολικό περιβάλλον.

Όσον αφορά τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν λόγω εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, αυτά αφορούν τη μαθησιακή διαδικασία, τον εκπαιδευτικό, καθώς και τον ίδιο τον μαθητή. Το μάθημα, αξιοποιώντας ΤΠΕ, γίνεται πιο δραστήριο, ευχάριστο και πιο ενδιαφέρον, αφού περιέχει κίνητρα για περαιτέρω εμβάθυνση. Η χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή δίνει νέες δυνατότητες μάθησης, σε σχέση με την παραδοσιακή διδασκαλία, αναδεικνύοντας νέες διαστάσεις της διδακτικής. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής χρησιμοποιείται ως εποπτικό μέσο σε όλα τα μαθήματα, εμπλουτίζοντας σημαντικά με αυτόν τον τρόπο το γνωστικό περιεχόμενο. Μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή, ο μαθητής μπορεί να προχωράει με το δικό του ρυθμό στην εκπαιδευτική διαδικασία, αναπτύσσει μεθοδικό και επιστημονικό τρόπο σκέψης και μπορεί να ελέγχει την πρόοδο στα μαθήματά του. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που δημιουργούνται αποτελούν σημαντική βοήθεια όχι μόνο για τους μαθητές, αλλά και για τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, καθώς μπορούν να προμηθευτούν και να αξιοποιήσουν υλικό για τις διδασκαλίες τους. (Ράπτης & Ράπτη, 2013)

Από την αντίθετη άποψη, μπορούμε να πούμε ότι υπάρχουν ορισμένα μειονεκτήματα από την εκτεταμένη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Πολλά εκπαιδευτικά προγράμματα-λογισμικά που υπάρχουν, είναι κατασκευασμένα από μη ειδικούς στα παιδαγωγικά, με αποτέλεσμα να μην αναπτύσσονται οι κατάλληλες δεξιότητες για τους μαθητές. Επίσης, ο υπολογιστής απορροφά την προσοχή των παιδιών και αυτό μπορεί να οδηγήσει στην απομόνωση και τη μοναξιά, ενώ

δημιουργεί τον μαθητή την αίσθηση του ελέγχου της μηχανής και αυτό προκαλεί την αίσθηση εξάρτησης και τη μείωση της εμπιστοσύνης του μαθητή, στις δικές του δυνατότητες και δυνάμεις. Ένα ακόμα πρόβλημα, είναι ότι η συνεχής έκθεση στην ακτινοβολία των υπολογιστών προκαλούν διάφορα προβλήματα στην υγείας, όπως είναι οι πονοκέφαλοι, η κόπωση, η κούραση των ματιών κτλ. (Ράπτης & Ράπτη, 2013)

Στην έρευνα που πραγματοποίησαν οι (Τσολακίδης, Φωκίδης, & Βρατσάλης, 2001), οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν ότι θα ήθελαν να διδάσκεται το μάθημα της Πληροφορικής 2-3 ώρες την εβδομάδα, καθώς θεωρούν ότι θα δώσει στους μαθητές τις απαραίτητες γνώσεις για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της εποχής. Επιπλέον, πιστεύουν ότι θα πρέπει να διδάσκεται από την Γ' και Δ' δημοτικού, ενώ υπάρχουν και ορισμένοι που υποστηρίζουν ότι θα πρέπει να διδάσκεται από την Α' δημοτικού.

Η εποχή που ζούμε αλλάζει με ταχυστάτους ρυθμούς και αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να επηρεάζεται και ο τομέας της εκπαίδευσης, ο οποίος θα πρέπει να ενσωματώνει τις αλλαγές, επιδεικνύοντας γρήγορα αντανακλαστικά. Οι στάσεις των εκπαιδευτικών μπορεί να είναι είτε θετικές, είτε αρνητικές, όμως θα πρέπει να υπάρχει μια διαρκής και συστηματική επιμόρφωση αυτών, έτσι ώστε να υπάρχουν θετικά αποτελέσματα για τους μαθητές, καθώς και για τη διαδικασία της διδασκαλίας. (Τσολακίδης, Φωκίδης, & Βρατσάλης, 2001)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Εκπαιδευτικά λογισμικά

2.1 Τι είναι τα εκπαιδευτικά λογισμικά

Το εκπαιδευτικό λογισμικό είναι το λογισμικό, το οποίο αξιοποιείται για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Αποτελεί ένα μέσο με το οποίο διευκολύνεται η μάθηση και γενικότερα η μαθησιακή διαδικασία με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, ενώ ο λόγος για τον οποίο κατασκευάζεται, είναι προκειμένου να εκπληρωθούν οι μαθησιακοί στόχοι που έχουν τεθεί. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Η αξιοποίηση των ΤΠΕ και η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται και από την ποιότητα που έχει το λογισμικό που χρησιμοποιείται. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980, υπήρχε η αντίληψη ότι ο υπολογιστής θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως δάσκαλος, δηλαδή σε ρόλο δασκάλου, και αυτό για να γίνεται πιο γρήγορα και εύκολα το έργο που επιτελούσαν οι εκπαιδευτικοί. Με βάση αυτή την αρχική αντίληψη, άρχισαν να δημιουργούνται ορισμένα λογισμικά. (Κυρίδης, Δρόσος, & Ντίνας, 2003)

Η πρώτη έκδοση της Logo δημιουργήθηκε το 1967 από τον Seymour Papert στη Βοστώνη. Σ' αυτήν την έκδοση στόχος ήταν να εμπλακούν οι μαθητές σε δραστηριότητες, στις οποίες θα έπρεπε να επιλύσουν προβλήματα μέσω του κατάλληλου χειρισμού της χελώνας, η οποία ήταν μια μικρή γραφίδα, που με βάση τις εντολές που της έδινε το παιδί, σχεδίαζε διάφορες εικόνες και γεωμετρικά σχήματα. (Κυρίδης, Δρόσος, & Ντίνας, 2003)

Τα λογισμικά αυτά περιλαμβάνουν διδακτικούς στόχους και τα θέματα τους έχουν παιδαγωγική σημασία, έτσι ώστε να μπορούν να προκύψουν ορθά διδακτικά και μαθησιακά αποτελέσματα. Τα περισσότερα λογισμικά, περιλαμβάνουν εφαρμογές επιμορφωτικού, εγκυκλοπαιδικού και ψυχολογικού τύπου και μπορούν να αξιοποιηθούν ως πρόσθετο μέσο διδασκαλίας, αλλά και ως υποστηρικτικό υλικό. (Μικρόπουλος, 2000) Επιπλέον, στόχος των λογισμικών είναι να προσφέρουν όσο μπορούν υπηρεσίες στην όλη μαθησιακή διδασκαλία, αλλά και στον ίδιο τον μαθητή. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003), ενώ εστιάζουν στη βελτίωση

της ποιότητας της διδασκαλίας και στον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές οικοδομούν τις γνώσεις τους. (Κόμης Β. Ι., 2004)

Ιδιαίτερα σημαντικό θεωρείται, τα εκπαιδευτικά λογισμικά να συμβαδίζουν με την ηλικία, καθώς και να είναι αναπτυξιακά κατάλληλα για τα παιδιά, έτσι ώστε να μπορούν οι μαθητές να εκμεταλλευτούν σωστά τις δυνατότητες που τους προσφέρουν τα λογισμικά έχοντας τα αντίστοιχα αποτελέσματα. Οι μαθητές, μέσω αυτών των λογισμικών μαθαίνουν να αναπτύσσουν δεξιότητες, ενεργοποιούν διάφορες αισθήσεις, πειραματίζονται και διευρύνουν τις γνώσεις τους. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Η διδασκαλία με τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών μπορεί να εμπλουτιστεί, να γίνει αλληλεπιδραστική και διαθεματική, αλλά και εξερευνητική. Τα λογισμικά προσφέρουν πολλούς τρόπους μεταφοράς της πληροφορίας, είτε σε ήχο, εικόνα, γραφικά, είτε σε κίνηση και μ' αυτόν τον τρόπο η ύλη παρουσιάζεται με ελκυστικό και πολύπλευρο τρόπο. (Οικονομίδης & Ζαράνης, 2010) Ακόμα, αν αξιοποιηθούν ορισμένα λογισμικά δημιουργίας διαλόγου του εκπαιδευτικού και του μαθητή, τότε η διδασκαλία θα γίνει πιο αλληλεπιδραστική, με τον μαθητή να μπορεί να συμμετέχει ενεργητικά στη μαθησιακή διδασκαλία, αναπτύσσοντας παράλληλα ένα κλίμα ευνοϊκό για την επικοινωνία.

Επιπλέον, η διδασκαλία με τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών γίνεται διαθεματική, καθώς η έννοια που διδάσκεται μπορεί να παρουσιαστεί από πολλές οπτικές. Έτσι, οι μαθητές γνωρίζουν μια έννοια ή ένα χαρακτηριστικό από διάφορες πλευρές και με τον τρόπο αυτό αποκτούν την ικανότητα να διευρύνουν το μυαλό τους και να εκφράζουν διαφορετικές απόψεις.

Τέλος, οι μαθητές μέσω αυτών των λογισμικών, εξερευνούν διάφορα θέματα και συμμετέχουν οι ίδιοι στην οικοδόμηση της γνώσης, ενώ πλέον δεν λειτουργούν ως παθητικοί δέκτες, καθώς μαθαίνουν να εκφράζουν διαφορετικές απόψεις και να δημιουργούν υποθέσεις. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Τα εκπαιδευτικά λογισμικά δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να σκέφτονται με διαφορετικό τρόπο, όπως να ανακαλύπτουν νέους τρόπους σκέψης και να διευρύνουν τις ήδη υπάρχοντες. Εξέχοντα ρόλο μπορεί να διαδραματίσει ο εκπαιδευτικός, αξιοποιώντας με ορθό τρόπο τα εκπαιδευτικά λογισμικά προκειμένου

να υπάρχουν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Αυτά τα εργαλεία μάθησης μπορούν να προσφέρουν μαθησιακές εμπειρίες, οι οποίες θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για τους μαθητές.

2.2 Τύποι εκπαιδευτικών λογισμικών

Τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν χρήσιμο υλικό για την εκπαιδευτική διαδικασία και ανάλογα με τη χρήση τους και τον στόχο που επιδιώκουν, μπορούν να χωριστούν σε διάφορους τύπους.

Ειδικότερα, ένας τύπος θεωρείται το λογισμικό *εξάσκησης-εκγύμνασης*, στο οποίο εμφανίζεται ένα μέρος από την ύλη και για λόγους εξάσκησης και εμπέδωσης τίθενται διάφορες ερωτήσεις πάνω στο περιεχόμενο. Το λογισμικό αυτό έχει ως στόχο να παρέχει ανατροφοδότηση, να δίνει εξηγήσεις σχετικά με το πώς θα φτάσουν στην απάντηση και να ελέγχει την πρόοδο του κάθε μαθητή. Με τις ασκήσεις που περιέχει το λογισμικό, ο μαθητής αντιλαμβάνεται τις δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίζει και μέσα από την εξάσκηση δεξιοτήτων ενισχύεται η γνώση του. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Ένα άλλο λογισμικό είναι το εκπαιδευτικό λογισμικό *εκπαίδευσης-φροντιστηρίου*, στο οποίο παρουσιάζεται ένα σύνολο πληροφοριών και έπειτα τίθενται ερωτήσεις σχετικά με το θέμα. Το υλικό που παρουσιάζεται στο μαθητή είναι προσαρμοσμένο στις ικανότητες και στις ανάγκες του μαθητή και λειτουργεί με βάση το ρόλο του δασκάλου. Το λογισμικό αυτό αξιολογεί τις λανθασμένες απαντήσεις του μαθητή και του δίνει τη δυνατότητα της ανατροφοδότησης. Στο λογισμικό αυτό καταγράφεται η επίδοση του μαθητή και αποτελεί επιδίωξή του να πετύχει τους επιθυμητούς εκπαιδευτικούς στόχους. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Τρίτο λογισμικό είναι το εκπαιδευτικό λογισμικό *λύσης προβλημάτων*, το οποίο βρίσκει εφαρμογές κυρίως στις φυσικές επιστήμες και στα μαθηματικά. Στο λογισμικό αυτό ο μαθητής μπορεί να λύνει προβλήματα και να βελτιώνει τις ικανότητές που διαθέτει πάνω σε αυτό, ενώ του δίνεται η δυνατότητα να διαφοροποιήσει την άσκηση και να δημιουργήσει γραφήματα που σχετίζονται με τη λύση του προβλήματος. Ουσιαστικά, μπορούμε να πούμε ότι ο μαθητής

χρησιμοποιώντας αυτό το λογισμικό αναπτύσσει αλγοριθμική σκέψη. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Άλλος ένας τύπος λογισμικού είναι το εκπαιδευτικό λογισμικό *προσομοιώσεων*, στο οποίο παρουσιάζεται ένα πείραμα σ' ένα περιβάλλον τεχνικό, καθώς δεν είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί εντός της σχολικής αίθουσας. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003) Πρόκειται για ένα εικονικό εργαστήριο, στο οποίο ο μαθητής σχεδιάζει και εκτελεί πειράματα ελέγχοντας τις συνθήκες κάτω υπό τις οποίες πραγματοποιούνται και έτσι αποκτά εμπειρία, ερευνά τις συνθήκες, μπορεί να μεταβάλλει και να παρατηρεί τα αποτελέσματα του πειράματος. (Μικρόπουλος, 2000)

Το επόμενο λογισμικό είναι το εκπαιδευτικό λογισμικό *των παιχνιδιών*. Τα συγκεκριμένα λογισμικά διαθέτουν ένα περιβάλλον πολυμέσων και εκεί ο μαθητής μπορεί να εκτελεί τις δραστηριότητες που τίθενται. Στα παιχνίδια αυτά ο μαθητής αποκτά γνώσεις, εμπειρίες και ικανότητες σχετικές με το θέμα του παιχνιδιού. Τα λογισμικά αυτά μπορούν να προσφέρουν στον εκπαιδευτικό τη δυνατότητα να αναπτύξει στην τάξη του τη συνεργατική μάθηση. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003) Τα παιχνίδια μπορούμε να πούμε ότι χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, στα παιχνίδια δράσης και στα παιχνίδια στρατηγικής. Τα παιχνίδια στρατηγικής είναι εκείνα που μπορούν να αξιοποιηθούν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς στην κατηγορία αυτή ο μαθητής υποδύεται κάποιον ρόλο, διαβάζει πηγές και εξασκείται στις απαιτήσεις του συγκεκριμένου λογισμικού. (Μικρόπουλος, 2000)

Άλλο λογισμικό είναι το εκπαιδευτικό λογισμικό της *μοντελοποίησης*, σύμφωνα με το οποίο γίνονται αναπαραστάσεις διαδικασιών ή συστημάτων. Συγκεκριμένα, είναι εφικτό ένα λογισμικό να λειτουργεί ως αναπαράσταση του συστήματος. Με την εφαρμογή αυτή, ο μαθητής έχει τη δυνατότητα να παρατηρήσει διάφορα δεδομένα και να εξάγει συμπεράσματα με βάση αυτά. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Όλοι οι τύποι εκπαιδευτικών λογισμικών έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τον μαθητή να κατανοήσει πλήρως και με ένα διαφορετικό τρόπο έννοιες που σχετίζονται με την ύλη των μαθημάτων. Αποτελούν σημαντικά εργαλεία για τον εκπαιδευτικό, για τον μαθητή, αλλά και για την ίδια την εκπαιδευτική διαδικασία και προσφέρουν ιδιαίτερα σημαντικές υπηρεσίες στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.

2.3 Ανάλυση εκπαιδευτικών λογισμικών και αξιοποίησή τους στη διδασκαλία της γλώσσας

Σε αυτό το σημείο θα αναλυθούν ορισμένα εκπαιδευτικά λογισμικά, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν στη διδασκαλία της γλώσσας. Ειδικότερα, θα αναλυθούν τα λογισμικά Hot potatoes, Wikispaces, Tikatok, Quiz Busters, Bubbl.us και Makebeliefscomix.

2.3.1 Hot potatoes

Το εκπαιδευτικό λογισμικό «Hot potatoes» είναι ένα λογισμικό το οποίο αποτελείται από έξι διαφορετικά προγράμματα. Το λογισμικό αυτό δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να δημιουργήσει διάφορες διαδραστικές ασκήσεις διαφόρων τύπων και ιδιαίτερα έξι τύπων. Οι ασκήσεις που δημιουργούνται αποτελούν ιστοσελίδες και χρησιμοποιούν κώδικα HTML και JavaScript. Οι έξι τύποι που ανήκουν στο λογισμικό αυτό είναι οι εξής: JQuiz, JCloze, JCross, JMix, JMatch και The Masher. (Arneil, Holmes, & Street, 2001)

Πιο αναλυτικά, ο τύπος JQuiz είναι ένα εργαλείο, το οποίο περιλαμβάνει ασκήσεις βασισμένες σε ερωτήσεις, όπου οι ερωτήσεις αυτές χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία είναι ερωτήσεις *πολλαπλής επιλογής*, στην οποία ο μαθητής πρέπει να επιλέξει μια απάντηση στην ερώτηση που του δίνεται επιλέγοντας ένα κουμπί. Ανάλογα με την απάντηση που θα δώσει, θα εμφανιστεί και το ανάλογο εικονίδιο. Δηλαδή, αν η απάντηση είναι σωστή, θα εμφανιστεί μια φατσούλα, ενώ αν είναι λανθασμένη, θα εμφανιστεί ένα X. Η δεύτερη κατηγορία αποτελείται από ερωτήσεις *σύντομης απάντησης*, στην οποία ο μαθητής πρέπει να δώσει μια σύντομη απάντηση σ' ένα κείμενο που του δίνεται και έπειτα να πατήσει το κουμπί «Ελέγξτε» για να δει αν η απάντηση που έδωσε είναι σωστή ή λάθος. Σε αυτόν τον τύπο άσκησης, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο εκπαιδευτικός έχει ήδη δώσει μια λίστα με σωστές απαντήσεις στη σελίδα και με βάση αυτές κρίνεται αν η απάντηση είναι σωστή ή όχι.

Η τρίτη κατηγορία είναι μια υβριδική ερώτηση που περιλαμβάνει ένα συνδυασμό ερώτησης πολλαπλής επιλογής και ερώτησης σύντομης απάντησης. Εδώ, ο μαθητής πρέπει να δώσει μια απάντηση στην ερώτηση που του τίθεται. Σε περίπτωση που δεν απαντήσει σωστά, τότε προσπαθεί ξανά και μετά από έναν αριθμό προσπαθειών, η ερώτηση αλλάζει σε πολλαπλής επιλογής για να γίνει πιο κατανοητή και εύκολη στον ίδιο τον μαθητή. Τελευταία κατηγορία είναι η πολλαπλή απάντηση, στην οποία ο μαθητής έχει να επιλέξει διάφορες απαντήσεις. Τίθεται μια ερώτηση στον μαθητή και αυτός στη συνέχεια πρέπει να επιλέξει διάφορες απαντήσεις και στη συνέχεια να πατήσει το κουμπί «Ελέγξτε». Με βάση τις απαντήσεις που έχει επιλέξει, ελέγχει αν απάντησε σωστά ή λάθος. (Arneil, Holmes, & Street, 2001)

Επόμενος τύπος είναι ο JCloze και αποσκοπεί στη δημιουργία ασκήσεων με κενά. Με αυτό το εργαλείο ο μαθητής συμπληρώνει τις απαντήσεις που λείπουν και έπειτα ελέγχει αν είναι σωστές. Αφού ο μαθητής απαντήσει, έπειτα πατάει το κουμπί «Ελέγξτε» και βαθμολογούνται οι απαντήσεις. Οι απαντήσεις που είναι σωστές θα εισαχθούν στο κείμενο και οι λανθασμένες ερωτήσεις θα παραμείνουν για να διορθωθούν. (Arneil, Holmes, & Street, 2001)

Άλλος τύπος είναι ο JCross και αξιοποιείται για τη δημιουργία ασκήσεων με σταυρόλεξα. Ο μαθητής βλέπει την ερώτηση και έπειτα πηγαίνει στο σταυρόλεξο και πρέπει να δώσει την απάντηση είτε οριζόντια είτε κάθετα. Είναι το κλασικό σταυρόλεξο με τη διαφορά ότι αφού δώσει την απάντηση, πατάει το κουμπί «OK» για να ελέγξει αν είναι σωστή ή όχι. (Arneil, Holmes, & Street, 2001)

Επόμενος τύπος είναι ο JMix και χρησιμοποιείται για τη δημιουργία ασκήσεων τοποθέτησης στη σωστή σειρά. Ο μαθητής διαβάζει τα μέρη της πρότασης και στη συνέχεια τα τοποθετεί στη σωστή σειρά. Αφού ολοκληρώσουν αυτήν τη διαδικασία οι μαθητές, πατάνε στο κουμπί «Ελέγξτε» για να ελέγξουν την απάντηση τους. Το εργαλείο αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί και για γράμματα, δηλαδή να τοποθετήσουν στη σειρά τα γράμματα για να σχηματίσουν μια λέξη. (Arneil, Holmes & Street, 2001)

Ακολουθεί ο τύπος JMatch, ο οποίος περιλαμβάνει ασκήσεις αντιστοίχισης. Στη μια πλευρά εμφανίζεται μια λίστα από διάφορα αντικείμενα και από την άλλη πλευρά εμφανίζονται άλλα αντικείμενα, τα οποία πρέπει να ταιριάζουν με τα προηγούμενα. Οι μαθητές πρέπει να αντιστοιχήσουν τα σωστά αντικείμενα και να ελέγξουν αν εκτέλεσαν σωστά την άσκηση. (Arneil, Holmes, & Street, 2001)

Τελευταίος τύπος είναι ο The Masher, ο οποίος είναι ένα διαφορετικό εργαλείο σε σχέση με τα παραπάνω. Με το εργαλείο αυτό, ο εκπαιδευτικός μπορεί να δημιουργήσει μεγαλύτερες ενότητες υλικού, που να είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Η εφαρμογή αυτή, δίνει στον εκπαιδευτικό τη δυνατότητα να ενοποιήσει όλες τις ασκήσεις και να μπορέσει να αξιολογήσει τους μαθητές με αυτό το ενιαίο κεφάλαιο που θα δημιουργήσει. (Arneil, Holmes, & Street, 2001)

2.3.2 Wikispaces

Το εκπαιδευτικό λογισμικό «Wikispaces» είναι ένα λογισμικό, μια συνεργατική πλατφόρμα, η οποία αξιοποιείται για τη συγγραφή ενός έργου. Το εργαλείο αυτό δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να συνεργαστούν προκειμένου να συγγράψουν ένα έργο. Το πλεονέκτημα σε αυτήν την εφαρμογή είναι ότι μπορούν να συμμετέχουν και μαθητές από άλλα μέρη, ενισχύοντας έτσι τις συνεργασίες με άλλους μαθητές. Οι μαθητές παράγουν οι ίδιοι την ιστορία, την επεξεργάζονται, την συνθέτουν και έπειτα αξιολογούν το τελικό τους αποτέλεσμα. Ακόμα, μπορούμε να πούμε ότι με το συγκεκριμένο λογισμικό αναπτύσσεται η συνεργασία, οι διαπροσωπικές σχέσεις και ο συμβιβασμός. Το «Wikispaces» δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να μοιραστούν μεταξύ τους διάφορες εικόνες, πληροφορίες, καθώς και εμπειρίες. Βοηθάει ο ένας τον άλλον σε διάφορες δραστηριότητες, συζητούν για τα προβλήματα που έχουν στα μαθήματα και δίνουν τις λύσεις που χρειάζονται. Πρόκειται για ένα λογισμικό χρήσιμο και προσφέρει χρήσιμες δυνατότητες στην εκπαιδευτική διαδικασία.

2.3.3 Tikatok

Το εκπαιδευτικό λογισμικό «Tikatok» είναι ένα λογισμικό, μια πλατφόρμα που περιλαμβάνει ένα project βασισμένο στη μάθηση. Οι μαθητές με αυτήν την εφαρμογή έχουν τη δυνατότητα να γράψουν μια δική τους ιστορία, να εικονογραφήσουν τα δικά τους ψηφιακά βιβλία, καθώς και γενικότερα να αποκτήσουν γνώσεις. Με το εργαλείο αυτό, οι μαθητές αποκτούν δεξιότητες και η μάθηση τους γίνεται προσωπική. Ακόμα, μπορούν να αναπτύξουν δεξιότητες πάνω στην παραγωγή του γραπτού λόγου, καθώς έχουν τη δυνατότητα στο μάθημα της Γλώσσας να γράψουν μια δική τους αφήγηση.

Αποκτούν με αυτόν τον τρόπο δεξιότητες έκφρασης και μαθαίνουν πώς να αξιοποιούν τις γνώσεις τους πάνω στο γραπτό λόγο. Μπορούν να γράψουν μια ιστορία, ένα ποίημα και οτιδήποτε άλλο τους θέτει ο εκπαιδευτικός, όπως το να γράψουν ένα βιβλίο με κάποιο συγκεκριμένο θέμα.

2.3.4 Quiz Busters

Το εκπαιδευτικό λογισμικό «Quiz Busters» είναι ένα λογισμικό, το οποίο περιέχει ασκήσεις γνώσεων και συγκεκριμένα πρόκειται για ένα κουίζ γνώσεων. Είναι ένα δωρεάν διαδραστικό παιχνίδι και σχεδιάστηκε για να χρησιμοποιηθεί σε διαδραστικό πίνακα. Βέβαια, και ο κάθε μαθητής μπορεί να το αξιοποιήσει ατομικά. Το λογισμικό αυτό περιέχει πολλά έτοιμα παιχνίδια δίνοντας με αυτόν τον τρόπο πολλές επιλογές στους χρήστες. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να τα προσαρμόσουν με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες που υπάρχουν σε κάθε σχολικό περιβάλλον που καλούνται να εφαρμόσουν. Ακόμα, δίνεται και η δυνατότητα στους εκπαιδευτικούς να δημιουργήσουν ένα δικό τους κουίζ και να το προσαρμόσουν με τον τρόπο που αυτοί επιθυμούν. Με το συγκεκριμένο λογισμικό, οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να αξιολογήσουν τους μαθητές στη διδακτέα ύλη ή σε κάποια ενότητα ενός μαθήματος. Η αξιολόγηση με αυτόν τον τρόπο αποκτά διαφορετικό χαρακτήρα, πιο ευχάριστο και ξεφεύγει από τον παραδοσιακό τρόπο, όπως γίνεται για παράδειγμα με κάποιο διαγώνισμα ή με κάποιο τυπικό τεστ. Σε περίπτωση που οι μαθητές δημιουργήσουν δικό τους κουίζ, τότε τους δίνετε η ευκαιρία να κατανοήσουν βαθύτερα το περιεχόμενο ενός θέματος και να αποκτήσουν ενεργητικό ρόλο στην όλη διαδικασία.

2.3.5 Bubbl.us

Το εκπαιδευτικό λογισμικό «Bubbl.us» είναι μια εφαρμογή, η οποία παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες να δημιουργήσουν εννοιολογικούς χάρτες και διαγράμματα στο διαδίκτυο. Με το λογισμικό αυτό, οι μαθητές αναπτύσσουν τη μέθοδο της ιδεοθύελλας, καθώς καλούνται να αναλύσουν μια έννοια σε διάφορες υποομάδες ή υποκατηγορίες. Ο λόγος που πραγματώνεται αυτό είναι για να κατανοήσουν πλήρως τη συγκεκριμένα έννοια. Οι μαθητές επεξεργάζονται με

πολλούς τρόπους τις έννοιες και με αυτόν τον τρόπο τις αναλύουν και εμβαθύνουν καλύτερα στις ίδιες τις έννοιες.

2.3.6 Makebeliefscomix

Το εκπαιδευτικό λογισμικό «Makebeliefscomix» είναι μια εφαρμογή δημιουργίας κόμικς. Συγκεκριμένα, με αυτό μπορούν οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές να δημιουργήσουν διάφορα κόμικς και με αυτόν τον τρόπο να αποκτήσουν γνώσεις μ' έναν διαφορετικό τρόπο, πιο διασκεδαστικό και πιο αρκετά πιο δημιουργικό σε σχέση με τους παραδοσιακούς τύπους. Δίνεται η δυνατότητα, με την εφαρμογή αυτήν, να επιλέξουν τους χαρακτήρες των κόμικς που θέλουν να δημιουργήσουν και έπειτα να γράψουν το κείμενο που θα αφηγείται ο κάθε χαρακτήρας. Το λογισμικό αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί με ποικίλους τρόπους στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπως για παράδειγμα στην παραγωγή γραπτού λόγου, όπου οι μαθητές μπορούν να κάνουν την περίληψη ενός κειμένου ή να ασχοληθούν με κάποιο γραμματικό φαινόμενο, αναπαριστώντας μια ιστορία. Ακόμα, ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να αξιολογήσει τους μαθητές πάνω σε μια ενότητα που έχουν διδαχθεί με τη δημιουργία διαφόρων κόμικς. Τέλος, με αυτό το λογισμικό, οι μαθητές μπορούν να αξιοποιήσουν τη φαντασία τους και να δημιουργήσουν χαρακτήρες που να ανταποκρίνονται σε αυτούς.

2.4 Ενδιαφέροντα χαρακτηριστικά λογισμικών για τη διδασκαλία της Γλώσσας

Τα παραπάνω λογισμικά υπηρετούν συγκεκριμένες παιδαγωγικές αρχές και μπορούν να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία. Με τα λογισμικά αυτά υλοποιούνται οι μαθησιακοί στόχοι και οικοδομούνται γνώσεις. Ο τρόπος που προσεγγίζουν οι εφαρμογές αυτές το μαθησιακό υλικό, δίνει στον εκπαιδευτικό την ευκαιρία να διδάσκει με έναν διαφορετικό τρόπο, να παρέχει πληροφορίες με

πολλαπλές αναπαραστάσεις και να αξιολογεί τον μαθητή, καθώς και την επίδοση του. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Ο εκπαιδευτικός είναι ιδιαίτερα σημαντικό να προσδιορίζει τους μαθησιακούς στόχους που θέλει να πετύχει και έπειτα να προσαρμόζει τα εκπαιδευτικά λογισμικά με βάση αυτούς. Στη διδασκαλία της γλώσσας, το υλικό μπορεί να οργανωθεί και να δομηθεί σε ενότητες. Ο μαθητής με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσει να εμβαθύνει σε κάποια θέματα με βάση το επίπεδο του και τις δεξιότητες που διαθέτει. Τα λογισμικά που αναφέρθηκαν, δίνουν τη δυνατότητα στο μαθητή να καλλιεργήσει την κριτική σκέψη με σκοπό να βελτιώσει την κατανόηση του περιεχομένου του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας και να αντιμετωπίσει τυχόν δυσκολίες που μπορεί να έχει. (Μικρόπουλος, 2000)

Στη διδασκαλία της Γλώσσας, τα λογισμικά αυτά πρέπει να καλύπτουν τη διδακτέα ύλη επαρκώς και να ανταποκρίνονται στο επίπεδο των μαθητών. Οι δραστηριότητες που θα υλοποιούνται θα πρέπει να είναι ενδιαφέρουσες, να δημιουργούν κίνητρα στο μαθητή, να ενθαρρύνουν τη συνεργατική, διερευνητική και δημιουργική προσέγγιση της γνώσης. Επιπλέον, δίνουν τη δυνατότητα στο μαθητή να ενσωματώσει τις γνώσεις, να συμμετέχει ενεργά και να μαθαίνει μέσα από την εκτέλεση των δραστηριοτήτων.

Τα εκπαιδευτικά λογισμικά μπορούν να αξιοποιηθούν στη Διδασκαλία της Γλώσσας σε εργασίες ομαδικές. Δηλαδή, οι εργασίες αυτές έχουν ως στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων στις ομάδες και μετέπειτα στη συζήτηση εντός της τάξης γύρω από το θέμα για το οποίο εργάστηκαν. Η ομαδική εργασία με τη χρήση των λογισμικών έχει θετικά αποτελέσματα και ωφελεί τη γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών. (Ράπτης & Ράπτη, 1998) Παρέχονται στους μαθητές ευκαιρίες να αναπτύξουν δεξιότητες σχετικές με την ομιλία, την ακρόαση, τη γραφή και την ανάγνωση. Τα λογισμικά αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν για ασκήσεις χαμηλού επιπέδου, αλλά και για ασκήσεις υψηλότερου επιπέδου. Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τα εκπαιδευτικά λογισμικά για να διδάξει το λεξιλόγιο, τα γραμματικά φαινόμενα, αλλά και την ίδια τη γλώσσα και ότι συνδέεται με αυτήν. Μέσα από τις αλληλεπιδράσεις των μαθητών και τη σωστή προσέγγιση του εκπαιδευτικού θα υπάρξουν ευεργετικά αποτελέσματα. (Μικρόπουλος, 2000)

Επιπλέον, οι μαθητές με το χειρισμό αυτών των λογισμικών σκέφτονται και εμπλέκονται πιο ενεργά στη διαδικασία της μάθησης, προσεγγίζουν μ' έναν διαφορετικό τρόπο τη μάθηση και εμπιστεύονται περισσότερο τη σκέψη τους. Ανταποκρίνονται στις μαθησιακές προκλήσεις και ελέγχουν την πρόοδο που έχουν κάνει. Η σχέση μεταξύ του μαθητή και του εκπαιδευτικού αλλάζει ποιοτικά. Ο εκπαιδευτικός είναι αυτός που οργανώνει, συντονίζει και διευκολύνει την εκπαιδευτική διαδικασία, παρεμβαίνει όταν το απαιτεί η κατάσταση και αξιοποιεί πολλές ευκαιρίες για να προβληματίσει τους μαθητές του πάνω στη διδακτέα ύλη, ενώ ο ρόλος του θεωρείται πρωταρχικής σημασίας και χαρακτηρίζεται ουσιαστικός. (Ράπτης & Ράπτη, 1998)

Σημαντικό ρόλο παίζει και η αξιολόγηση που πραγματοποιείται με τη χρήση των λογισμικών αυτών. Σύμφωνα με τους μαθησιακούς στόχους που έχουν τεθεί, ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιολογήσει το επίπεδο του μαθητή και να εντοπίσει σε ποια σημεία μπορεί να αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα. Το ίδιο το εκπαιδευτικό λογισμικό είναι αυτό που δίνει τη δυνατότητα για αξιολόγηση μέσα από τις κατάλληλες δραστηριότητες. Με βάση το γνωστικό αντικείμενο πραγματοποιείται η αξιολόγηση και εντοπίζονται προβλήματα κατανόησης και δυσκολιών που ενδέχεται να έχουν οι μαθητές. Ακόμα, και ο ίδιος ο μαθητής μπορεί να αξιολογεί τον εαυτό του μέσα από την επίλυση των δραστηριοτήτων. Ο μαθητής μαθαίνει και ελέγχει τον εαυτό του στην εκπαιδευτική διαδικασία και στο γνωστικό υλικό, ενώ είναι σε θέση να αξιοποιεί στρατηγικές που θα τον βοηθήσουν να δει που δυσκολεύεται και τι πρέπει να κάνει προκειμένου να βελτιώσει την απόδοσή του. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Πέρα, όμως, από αυτά που προαναφέρθηκαν, για την καλύτερη χρήση των λογισμικών, σημαντικό ρόλο, επίσης, έχει και η συνολική εμφάνιση των δραστηριοτήτων. Το αισθητικό αποτέλεσμα είναι αυτό που θα κεντρίσει το πρώτο ενδιαφέρον του μαθητή. Το κείμενο, τα σύμβολα, τα σχέδια και τα εικονίδια πρέπει να εμφανίζονται με τέτοιο τρόπο που να ελκύουν τον μαθητή και να τον βοηθούν να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις των δραστηριοτήτων. Η διαφορετική γραμματοσειρά, τα χρώματα και το μέγεθος των στοιχείων δημιουργούν ένα πιο οικείο κλίμα για τον μαθητή και τον παρακινούν να συνεχίσει με το εκπαιδευτικό λογισμικό και τη δραστηριότητα. Τα διάφορα στοιχεία από τα οποία αποτελούνται τα λογισμικά, εμπλουτίζουν τη μαθησιακή διαδικασία και δρουν με τρόπο συμπληρωματικό στο

διδακτικό υλικό. Το πώς εμφανίζονται τα διάφορα μηνύματα τον βοηθούν στην καθοδήγηση του και λειτουργούν με επεξηγηματικό τρόπο σε περίπτωση που ο μαθητής απαντήσει λανθασμένα. Εκείνο, όμως, το οποίο θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό είναι το όλο αισθητικό αποτέλεσμα να μην αποπροσανατολίζει τον μαθητή από τον επιδιωκόμενο στόχο. Θα πρέπει η εμφάνιση του λογισμικού από τη μία να ελκύει το ενδιαφέρον του μαθητή και να υποστηρίζει τη μαθησιακή διαδικασία, αλλά από την άλλη να μην ξεφεύγει από τον εκπαιδευτικό στόχο. (Παναγιωτακόπουλος, Πιερρακέας, & Πιντέλας, 2003)

Β' ΜΕΡΟΣ-ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΣΚΕΛΟΣ

1. Αφετηρία της έρευνας

Οι ΤΠΕ, τα εκπαιδευτικά λογισμικά και η επίδραση που έχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία, αναδεικνύουν κάποιους προβληματισμούς και υποθέσεις που σχετίζονται με τη χρήση τους. Τα χαρακτηριστικά και η επιρροή που έχουν τα εκπαιδευτικά λογισμικά οδήγησαν στην ενασχόληση με το θέμα αυτό και αποτέλεσαν τη βάση για τη συγκεκριμένη έρευνα. Οι ΤΠΕ γενικότερα και τα εκπαιδευτικά λογισμικά ειδικότερα, έχουν μεγάλη επίδραση στην εκπαίδευση και στη διαδικασία της μάθησης. Ο εκπαιδευτικός με τη σωστή χρήση τους μπορεί να δημιουργήσει ένα διαφορετικό κλίμα μέσα στην τάξη, το οποίο θα ευνοήσει τους μαθητές, τον ίδιο αλλά και τη μάθηση γενικότερα.

Τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν ένα σημαντικό μέσο για την εκπαιδευτική διαδικασία. Έναυσμα της εργασίας αυτής αποτέλεσε το γεγονός ότι τα εκπαιδευτικά λογισμικά μπορούν να αποτελέσουν εργαλεία για μάθηση, αλλά και κίνητρα για τη μάθηση και τη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών, ανταποκρινόμενα πλήρως στις νέες τεχνολογικές εξελίξεις.

2. Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να ερευνηθεί κατά πόσο τελικά είναι αποτελεσματική η μάθηση με τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών στο μάθημα της γλώσσας. Δηλαδή, αν τα εκπαιδευτικά λογισμικά μπορούν να αποτελέσουν ένα σημαντικό μέσο για να διδαχθεί το μάθημα της γλώσσας και αν θα υπάρχουν θετικά και ωφέλιμα αποτελέσματα με αυτά. Επιπλέον, θα ερευνηθεί κατά πόσο οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν το εκπαιδευτικό λογισμικό «Hot potatoes» και αν το αξιοποιούν ή όχι στη διδασκαλία της γλώσσας.

3. Υποθέσεις και ερωτήματα της έρευνας

Στην παρούσα έρευνα επιχειρείται σύζευξη του ποσοτικού, αλλά και του ποιοτικού παραδείγματος. Παρακάτω θα ακολουθήσουν οι ερευνητικές υποθέσεις, καθώς και τα ερευνητικά ερωτήματα της συγκεκριμένης έρευνας. Πιο αναλυτικά, οι ερευνητικές υποθέσεις που θα ελεγχθούν είναι οι εξής:

- Οι άντρες εκπαιδευτικοί δείχνουν θετική στάση στις ΤΠΕ σε αντίθεση με τις γυναίκες που είναι περισσότερο επιφυλακτικές.
- Οι εκπαιδευτικοί μεγαλύτερης ηλικίας είναι περισσότερο αρνητικοί απέναντι στις ΤΠΕ σε σύγκριση με τους νεότερους, σε ηλικία, εκπαιδευτικούς.
- Οι εκπαιδευτικοί με περισσότερα χρόνια υπηρεσίας διατηρούν μια αρνητική στάση στις ΤΠΕ, ενώ οι εκπαιδευτικοί με λιγότερα χρόνια υπηρεσίας είναι περισσότερο εξοικειωμένοι.
- Οι εκπαιδευτικοί με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό αξιοποιούν τις ΤΠΕ στην μαθησιακή διαδικασία και είναι περισσότερο θετικοί απέναντι τους, σε αντίθεση με τους εκπαιδευτικούς με διετές ή τετραετές πτυχίο που παρουσιάζονται αρνητικοί.
- Οι εκπαιδευτικοί με περισσότερες γνώσεις στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και με μεγαλύτερη εμπειρία στην αξιοποίηση των ΤΠΕ κρατάνε θετική στάση απέναντι τους, ενώ οι εκπαιδευτικοί που το επίπεδο γνώσεων τους σχετικά με τις ΤΠΕ είναι ανεπαρκές είναι περισσότερο επιφυλακτικοί.

- Οι εκπαιδευτικοί θα πιστεύουν ότι η χρήση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης και εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι.
- Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι ΤΠΕ και η αξιοποίησή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία προσελκύουν το ενδιαφέρον των μαθητών και την προσοχή τους και επηρεάζουν θετικά την όλη διαδικασία.
- Οι εκπαιδευτικοί υποθέτουν ότι τα εκπαιδευτικά λογισμικά, ειδικότερα, αποτελούν σημαντική βοήθεια για την εκπλήρωση των μαθησιακών στόχων και αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία.
- Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι τα εκπαιδευτικά λογισμικά εκπληρώνουν τους μαθησιακούς στόχους και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των σχολικών βιβλίων.
- Τα εκπαιδευτικά λογισμικά προσελκύουν το ενδιαφέρον των μαθητών και υποστηρίζουν την επικοινωνία μεταξύ τους.
- Οι εκπαιδευτικοί υποθέτουμε ότι γνωρίζουν εκπαιδευτικά λογισμικά.
- Οι εκπαιδευτικοί, ειδικότερα, γνωρίζουν το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes για τη διδασκαλία της γλώσσας.
- Οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού λογισμικού Hot Potatoes προσελκύουν το ενδιαφέρον των μαθητών.
- Οι δραστηριότητες του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού λογισμικού είναι κατάλληλες για τη διδασκαλία της Γλώσσας και τους στόχους της.
- Το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes βοηθάει στην κατάκτηση του λεξιλογίου.
- Με το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes κατανοούν οι μαθητές τα γραμματικά φαινόμενα.
- Το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes καλλιεργεί τον προφορικό και γραπτό λόγο.

- Το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes αποτελεί εργαλείο αξιολόγησης του μαθητή από τον εκπαιδευτικό, αλλά και από τον ίδιο τον μαθητή.
- Οι εκπαιδευτικοί υποθέτουμε ότι δεν αξιοποιούν το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes γιατί οι γνώσεις τους είναι ελλιπείς ως προς τα εκπαιδευτικά λογισμικά.
- Τα σχολεία δε διαθέτουν κατάλληλη τεχνική υποστήριξη και απαραίτητο εξοπλισμό για την αξιοποίηση εκπαιδευτικών λογισμικών.
- Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι τα εκπαιδευτικά λογισμικά λειτουργούν με αρνητικό τρόπο στην εκπαίδευση.
- Δεν υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος για να αξιοποιηθούν τέτοιες εφαρμογές.

Έπειτα, τα ερωτήματα της έρευνας είναι τα εξής:

1. Ποιο από τα δυο φύλα αξιοποιεί περισσότερο τις ΤΠΕ στη διδασκαλία του;
2. Σε ποια ηλικία αξιοποιούν οι εκπαιδευτικοί περισσότερο τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση;
3. Τα χρόνια υπηρεσίας επηρεάζουν την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία;
4. Οι σπουδές των εκπαιδευτικών είναι ένας παράγοντας που επηρεάζει τη στάση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ;
5. Το επίπεδο γνώσης σχετικά με τις ΤΠΕ είναι παράγοντας που επηρεάζει την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία;
6. Όσο μεγαλύτερη εμπειρία κατέχει ένας εκπαιδευτικός στις ΤΠΕ τόσο επηρεάζεται η αξιοποίηση τους στην εκπαίδευση;
7. Οι ΤΠΕ αποτελούν ένα εργαλείο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης;
8. Τα εκπαιδευτικά λογισμικά εκπληρώνουν τους μαθησιακούς στόχους;

9. Τι ποσοστό των εκπαιδευτικών γνωρίζει εκπαιδευτικά λογισμικά;
10. Ποια εκπαιδευτικά λογισμικά γνωρίζουν περισσότερο οι εκπαιδευτικοί και ποια λιγότερο;
11. Τι ποσοστό των εκπαιδευτικών γνωρίζει το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes;
12. Οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού λογισμικού Hot Potatoes ανταποκρίνονται στη διδασκαλία της Γλώσσας;
13. Ποιος είναι λόγος που οι εκπαιδευτικοί δεν αξιοποιούν το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes;

4. Μεθοδολογία της έρευνας

4.1 Το δείγμα της έρευνας

Το δείγμα της συγκεκριμένης έρευνας αποτελούν εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης των Δημοτικών Σχολείων της Φλώρινας, της Θεσσαλονίκης και της Λάρισας. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα αυτήν ανέρχονται στους 80 και από αυτούς οι 24 είναι άντρες και οι 56 είναι γυναίκες.

4.2 Συλλογή δεδομένων

4.2.1 Το ερωτηματολόγιο

Το ερωτηματολόγιο είναι ένα μέσο συλλογής δεδομένων. Ο ερευνητής θέτει κάποιες ερωτήσεις και το υποκείμενο της έρευνας καλείται να απαντήσει γραπτώς στις ερωτήσεις αυτές που σχετίζονται με κάποιο θέμα. Οι ερωτήσεις πρέπει να είναι σε γλώσσα κατανοητή στους ερωτώμενους για να μην έχουν απορίες σχετικά με

αυτές και το θέμα. Δηλαδή, δε θα πρέπει να τον δυσκολεύουν, αλλά αντίθετα να ενεργοποιούν το ενδιαφέρον του και να μην το κουράζουν. Ανάλογα με τη μορφή της διατύπωσης των ερωτήσεων, οι τελευταίες αναμένουν απαντήσεις κλειστού ή ανοιχτού τύπου. Στις ερωτήσεις κλειστού τύπου, ο συμμετέχων καλείται να επιλέξει την απάντηση από μια σειρά απαντήσεων που τον εκπροσωπεί καλύτερα. Επιπλέον, μπορεί να δίνεται η δυνατότητα να σημειώσουν κάθε περίπτωση που ισχύει με ιεράρχηση. Αυτές οι ερωτήσεις είναι περιοριστικές και αυτό γιατί παραθέτουν μια σειρά δεδομένων απαντήσεων από τις οποίες πρέπει ο συμμετέχων να επιλέξει. Σε γενικές γραμμές, οι ερωτήσεις κλειστού τύπου είναι εύκολες στη συμπλήρωση. Από την άλλη, στις ερωτήσεις ανοιχτού τύπου ο συμμετέχων καλείται να απαντήσει σε ρέοντα λόγο στο θέμα της ερώτησης. Οι συμμετέχοντες απαντούν ελεύθερα και διατυπώνουν την άποψη που έχουν πάνω στο θέμα. Μπορούν να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους και να αποφύγουν τους περιορισμούς των προκαθορισμένων ερωτήσεων (όπως συμβαίνει στις κλειστές ερωτήσεις). (Cohen, Manion, & Morrison, 2007)

Στην αρχή του ερωτηματολογίου ζητούνται προσωπικά στοιχεία του ερωτώμενου, τα οποία αναφέρονται στο κοινωνικό προφίλ, όπως το φύλο, η ηλικία, ο τόπος που διανέμει, η εκπαίδευση, η ειδικότητα και η καταγωγή. Ο ερευνητής οφείλει να εγγυάται με το ερωτηματολόγιο την ανωνυμία του υποκειμένου της έρευνας.

Εκείνο το οποίο απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή, είναι η σειρά των ερωτήσεων, καθώς δε θα πρέπει να επηρεάζουν τις απαντήσεις και να κατευθύνουν προς μια θετική ή αρνητική κατεύθυνση. Γι' αυτό το λόγο δε θα πρέπει οι ερωτήσεις να επιδρούν και να επηρεάζουν η μία την άλλη. Επιπλέον, σημαντικό ρόλο παίζει και η γλώσσα των ερωτήσεων, καθώς οι τελευταίες πρέπει να είναι σωστά διατυπωμένες και το νόημα τους να γίνεται κατανοητό από τους ερωτώμενους.

4.2.2 Το ερωτηματολόγιο στην παρούσα έρευνα

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε σε αυτήν την έρευνα έχει ως στόχο να καταγράψει τις απόψεις που έχουν οι εκπαιδευτικοί της Α΄/θμιας εκπαίδευσης, σχετικά με τις ΤΠΕ και την επιρροή τους στην εκπαίδευση, με τα εκπαιδευτικά λογισμικά και την αξιοποίησή τους στη διδασκαλία της γλώσσας, καθώς και

ειδικότερα με το εκπαιδευτικό λογισμικό «Hot Potatoes». Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε την περίοδο Μάρτιος-Απρίλιος 2017. Τα ερωτηματολόγια δόθηκαν στους εκπαιδευτικούς με προσωπική επαφή και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Στην αρχή του ερωτηματολογίου ζητούνται τα προσωπικά στοιχεία του συμμετέχοντα, τα οποία είναι το φύλο, η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας, οι σπουδές και οι γνώσεις που διαθέτουν σχετικά με την αξιοποίηση των ΤΠΕ. Δε ζητείται κάποιο άλλο προσωπικό στοιχείο και σε κάθε περίπτωση τηρείται η ανωνυμία. Στη συνέχεια, ακολουθούν ερωτήσεις που αναφέρονται στη χρήση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, καθώς και στη χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών στην εκπαίδευση. Ακόμα, γίνεται αναφορά στους τύπους εκπαιδευτικών λογισμικών που γνωρίζουν, και έπειτα ακολουθούν ερωτήσεις σχετικά με το εκπαιδευτικό λογισμικό «Hot potatoes» και τις δραστηριότητες που περιλαμβάνει. Τέλος, το ερωτηματολόγιο περιέχει ερωτήσεις που αναφέρονται στη μη αξιοποίηση του εκπαιδευτικού λογισμικού «Hot potatoes», σε περίπτωση που κάποιος εκπαιδευτικός δεν αξιοποιεί το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό λογισμικό στη διδασκαλία του.

Το ερωτηματολόγιο ξεκινά με τα προσωπικά στοιχεία, οπότε η κατηγορία αυτή ανήκει στις ερωτήσεις με απαντήσεις πολλαπλής επιλογής, καθώς μέσα από διάφορες απαντήσεις, ο συμμετέχων πρέπει να επιλέξει αυτήν που τον αντιπροσωπεύει. Στις ερωτήσεις αυτές, ο ερευνητής συλλέγει μια μεγάλη γκάμα του φάσματος των πιθανών απαντήσεων. Η ποικιλία των επιλογών είναι σχεδιασμένη με σκοπό να αποτυπωθεί η ποικιλία των πιθανών απαντήσεων στις δηλώσεις που θα δώσουν. (Cohen, Manion, & Morrison, 2007)

Επίσης, το ερωτηματολόγιο περιέχει διχοτομικές ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις αυτές έχουν τη μορφή με μια καταφατική ή αρνητική απάντηση «ναι / όχι». Οι απαντήσεις των διχοτομικών αυτών ερωτήσεων κωδικοποιούνται γρήγορα και αυτό γιατί υπάρχουν μόνο δυο κατηγορίες στις οποίες πρέπει να ενταχθούν. Ο συμμετέχων απαντάει με ευκολία στις ερωτήσεις αυτές και πρέπει να είναι σίγουρος για την απάντηση γιατί με βάση αυτήν θα συνεχίσει και στις επόμενες ερωτήσεις. Αποτελεί, δηλαδή, ένα μηχανισμό διοχέτευσης των ερωτήσεων σε επόμενες. (Cohen, Manion, & Morrison, 2007)

Μια άλλη κατηγορία ερωτήσεων που περιέχει το ερωτηματολόγιο της παρούσας έρευνας είναι αυτές που ανήκουν στις κλίμακες ιεράρχησης. Στη συγκεκριμένη έρευνα το 1 αντιστοιχεί στο «Διαφωνώ απόλυτα», το 2 στο «Διαφωνώ εν μέρει», το 3 στο «Συμφωνώ εν μέρει» και το 4 στο «Συμφωνώ απόλυτα». Με την κατηγορία αυτήν, αντιμετωπίζονται ζητήματα τα οποία σχετίζονται με τη διαβάθμιση των απαντήσεων και την ένταση τους. Οι συμμετέχοντες καλούνται να επιλέξουν τον αριθμό που τους ταιριάζει περισσότερο ο βαθμός που αντιπροσωπεύει. Συνδυάζεται η δυνατότητα ευέλικτων απαντήσεων με τη δυνατότητα καθορισμού συχνοτήτων, συσχετισμών, καθώς και άλλων μορφών ποιοτικής ανάλυσης. (Cohen, Manion, & Morrison, 2007)

5. Ανάλυση δεδομένων

5.1 Μεθοδολογία

5.1.1 Επεξεργασία και εισαγωγή δεδομένων

Το στατιστικό πρόγραμμα που χρησιμοποιήθηκε για την στατιστική ανάλυση των δεδομένων είναι το πρόγραμμα IBM SPSS (Statistical Package for Social Sciences) και πιο συγκεκριμένα η έκδοση 22. Στο φύλο εργασίας του SPSS που χρησιμοποιήθηκε και περιλαμβάνει τα δεδομένα της εργασίας, κάθε στήλη αντιστοιχεί σε μία ερώτηση (μεταβλητή) του ερωτηματολογίου. Στις πολυθεματικές ερωτήσεις αντιστοιχούν τόσες στήλες όσες και οι επιμέρους ερωτήσεις. Κάθε γραμμή του φύλου εργασίας αντιστοιχεί σε ένα ερωτηματολόγιο (υποκείμενο).

Για να γίνει η ηλεκτρονική επεξεργασία, προηγήθηκε κατάλληλη κωδικοποίηση των ερωτήσεων και των πιθανών απαντήσεων, ανάλογα με την κατηγορία και τον τύπο κάθε μεταβλητής, έτσι ώστε να μπορέσουν να εισαχθούν στο φύλλο εργασίας του προγράμματος. (Howard & Sharp, 1996) Η κωδικοποίηση αυτή έγινε με την χρήση ακέραιων αριθμών με σκοπό την διευκόλυνση της στατιστικής επεξεργασίας των δεδομένων.

5.1.2 Μέθοδοι στατιστικής επεξεργασίας

Η επιλογή κάθε στατιστικής μεθόδου γίνεται με βάση το είδος των μεταβλητών, τους σκοπούς της έρευνας και την αντίστοιχη βιβλιογραφία σε παρόμοιες έρευνες. (Παρασκευόπουλος, Στατιστική εφαρμοσμένη στις επιστήμες της συμπεριφοράς, 1990) Η στατιστική ανάλυση που επιλέχτηκε είναι η εξής:

5.1.3 Περιγραφική στατιστική

Το πρώτο βήμα που κάνουμε πάντα είναι η μελέτη και η παρουσίαση χωριστά κάθε μιας των μεταβλητών που περιλαμβάνονται στο στατιστικό δείγμα. Λέγοντας μελέτη των μεταβλητών εννοούμε: Α) τον υπολογισμό των στατιστικών μέτρων ή μέτρων διασποράς στο δείγμα και Β) το σχηματισμό του πίνακα συχνοτήτων για τις ποιοτικές μεταβλητές ή του ομαδοποιημένου πίνακα συχνοτήτων για τις ποσοτικές.

Για τη σύνοψη, ταξινόμηση και παρουσίαση των πρωτογενών δεδομένων μας, χρησιμοποιήσαμε τις μεθόδους της περιγραφικής στατιστικής. Οι διακριτές μεταβλητές (απαντήσεις που δόθηκαν) περιγράφονται ως απόλυτος αριθμός συχνοτήτων ή ως επί τοις εκατό ποσοστά.

Η περιγραφική στατιστική ασχολείται με μεθόδους οργάνωσης, σύνοψης και παρουσίασης δεδομένων. (Παρασκευόπουλος, Στοιχεία περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής, 1984) Στο πλαίσιο αυτής της στατιστικής ανάλυσης παρουσιάζονται πίνακες και διαγράμματα για την παρουσίαση των στατιστικών δεδομένων. (Μάτης, 2003)

Πιο συγκεκριμένα, στην παρούσα εργασία, παρουσιάζονται τα ποσοστά που αντιστοιχούν στις απαντήσεις των ερωτώμενων σε κάθε μία ερώτηση ξεχωριστά μέσω πινάκων και διαγραμμάτων.

5.1.4 Έλεγχος t για ανεξάρτητα δείγματα

Ο έλεγχος t για ανεξάρτητα δείγματα ασχολείται βασικά με τη διαφορά των δύο μέσων όρων των δύο δειγμάτων. Φυσικά, οι παρατηρήσεις ποικίλλουν και αυτή η μεταβλητότητα μπορεί να είναι υπεύθυνη για την προφανή διαφορά μεταξύ των δύο μέσων όρων. Γι' αυτό γίνεται ο υπολογισμός ενός τύπου που βασίζεται στο συνδυασμό των διακυμάνσεων των δύο ξεχωριστών δειγμάτων. Αυτή η τιμή είναι γνωστή ως το τυπικό σφάλμα των διαφορών μεταξύ των μέσων όρων των δύο δειγμάτων. Γενικά όσο μικρότερη είναι αυτή η τιμή σε σχέση με το μέγεθος της διαφοράς μεταξύ των δύο μέσων όρων των δύο δειγμάτων τόσο πιο πιθανό είναι για τους δύο μέσους όρους να είναι στατιστικά σημαντικά διαφορετικοί μεταξύ τους.

Για να ελέγξει, αν οι δύο διακυμάνσεις των δύο μεταβλητών είναι στατιστικά σημαντικά διαφορετικές, το SPSS χρησιμοποιεί τον έλεγχο ομοιογένειας του Levene (Levene's Test for Equality of Variances). Αν οι δύο διακυμάνσεις διαφέρουν σημαντικά, τότε το SPSS παρέχει επίσης μια εκδοχή του ελέγχου t για ανεξάρτητα δείγματα "equal variances not assumed" (οι διακυμάνσεις δεν θεωρούνται ίσες). Αν όμως οι δύο διακυμάνσεις δεν διαφέρουν σημαντικά, τότε το SPSS παρέχει μια εκδοχή του ελέγχου t για ανεξάρτητα δείγματα "equal variances assumed" (οι διακυμάνσεις θεωρούνται ίσες).

5.1.5 Έλεγχος Pearson

Ο συντελεστής του Pearson είναι συντελεστής γραμμικής συσχέτισης, συμβολίζεται με r και παίρνει τιμές από -1 έως 1 ($-1 \leq r \leq 1$). Χρησιμοποιείται σε ποσοτικές μεταβλητές.

- -1 έως $-0,5$: θεωρούμε ότι είναι υψηλός αρνητικός συντελεστής συσχέτισης
- $-0,5$ έως $-0,2$: θεωρούμε ότι είναι χαμηλός αρνητικός συντελεστής συσχέτισης
- $-0,2$ έως $0,2$: θεωρούμε ότι ο συντελεστής συσχέτισης είναι μηδενικός
- $0,2$ έως $0,5$: θεωρούμε ότι είναι χαμηλός θετικός συντελεστής συσχέτισης
- $0,5$ έως 1 : θεωρούμε ότι είναι υψηλός θετικός συντελεστής συσχέτισης

5.2 Αποτελέσματα

Για να εξετάσουμε ποιο από τα δυο φύλα αξιολογεί περισσότερο τις ΤΠΕ στη διδασκαλία θέτουμε τις εξής υποθέσεις:

- H0: Δεν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στο μέσους όρους των επιπέδων γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ όσον αφορά τον άνδρα και την γυναίκα.
- H1: Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στο μέσους όρους των επιπέδων γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ όσον αφορά τον άνδρα και την γυναίκα.

Προκύπτει από τον πίνακα 2 πως δεν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στο μέσους όρους των επιπέδων γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ ($p=0.787>0.05$) όσον αφορά τον άνδρα και την γυναίκα.

Επίσης, θέτουμε και τις εξής υποθέσεις:

- H0: Δεν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στους μέσους όρους της μεταβλητής «Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας» όσον αφορά τον άνδρα και την γυναίκα.
- H1: Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στους μέσους όρους των Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας όσον αφορά τον άνδρα και την γυναίκα.

Προκύπτει πως δεν παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στους μέσους όρους της μεταβλητής «Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας» όσον αφορά τον άνδρα και τη γυναίκα ($p=0.625>0.05$)

Τέλος, θέτουμε και τις εξής υποθέσεις:

- H0: Δεν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στους μέσους όρους των όρους της μεταβλητής «Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία» όσον αφορά τον άνδρα και την γυναίκα.

- H1: Υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στους μέσους όρους των όρους της μεταβλητής «Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία» όσον αφορά τον άνδρα και την γυναίκα.

Δεν παρατηρούνται στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στους μέσους όρους της μεταβλητής «Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία» όσον αφορά τον άνδρα και τη γυναίκα ($p=0.862>0.05$).

Πίνακας 1: Περιγραφικά μέτρα

Group Statistics					
Το φύλο των εκπαιδευτικών		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	Άντρας	24	2,4167	,58359	,11913
	Γυναίκα	56	2,3750	,64842	,08665
Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	Άντρας	24	1,1667	,38069	,07771
	Γυναίκα	56	1,1250	,33371	,04459
Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	Άντρας	20	5,2000	3,51837	,78673
	Γυναίκα	46	5,3478	2,98304	,43983

Πίνακας 2: T τεστ

		t-test for Equality of Means				
		t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
Επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	Equal variances assumed	,271	78	,787	,04167	,15370
Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	Equal variances assumed	,490	78	,625	,04167	,08496
Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	Equal variances assumed	-,175	64	,862	-,14783	,84410

Στη συνέχεια μέσω της ανάλυσης ποσοτικών μεταβλητών με τον συντελεστή pearson προέκυψαν τα εξής από τον πίνακα 3:

- Ανάμεσα στην ηλικία των εκπαιδευτικών και το επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ, ο συντελεστής συσχέτισης ($r=-,392$) είναι αρνητικός και στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$.
- Ανάμεσα στην ηλικία των εκπαιδευτικών και στη χρησιμοποίηση των ΤΠΕ στην διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης ($r=,243$) είναι μέτρια θετικός και στατιστικά μη σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$.
- Ανάμεσα στην ηλικία των εκπαιδευτικών και Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης ($r=,419$) είναι μέτρια θετικός και στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$.

Πίνακας 3: Συσχέτιση μεταβλητών

Correlations				
	η ηλικία των εκπαιδευτικών	επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία
η ηλικία των εκπαιδευτικών	1	-,392** ,000	,243* ,030	,419** ,000
επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	-,392** ,000	1	-,482** ,000	-,212 ,087
Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	,243* ,030	-,482** ,000	1	. ^c 0,000
Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	,419** ,000	-,212 ,087	. ^c 0,000	1

Για το πώς τα χρόνια υπηρεσίας επηρεάζουν την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, προέκυψαν τα εξής από τον πίνακα 4:

- Ανάμεσα στο επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών ο συντελεστής συσχέτισης ($r=-,293$) είναι αρνητικός και στατιστικά μη σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$.

- Ανάμεσα στα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών και στη χρησιμοποίηση ΤΠΕ στη διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης ($r=,156$) είναι θετικός και στατιστικά μη σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$.

Πίνακας 4: Τα χρόνια υπηρεσίας επηρεάζουν την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία

Correlations

	επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών	οι σπουδές των εκπαιδευτικών
επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	1	-,482**	-,212	-,293**	,355**
Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	-,482**	1	, ^b	,156	-,273*
Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	-,212	, ^b	1	,428**	-,186
τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών	-,293**	,156	,428**	1	-,551**
οι σπουδές των εκπαιδευτικών	,355**	-,273*	-,186	-,551**	1
	,000	,000	,000	,000	,000
	,001	,014	,135	,000	,001

Για το πως οι σπουδές των εκπαιδευτικών είναι ένας παράγοντας που επηρεάζει τη στάση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ, προέκυψε από τον πίνακα 5 πως ανάμεσα

στις σπουδές των εκπαιδευτικών και στη χρησιμοποίηση ΤΠΕ στη διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης ($r=-,273$) είναι αρνητικός και στατιστικά μη σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$

Πίνακας 5: Οι σπουδές των εκπαιδευτικών είναι ένας παράγοντας που επηρεάζει τη στάση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ;

Correlations

	επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών	οι σπουδές των εκπαιδευτικών
επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	1	-,482**	-,212	-,293**	,355**
Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	-,482**	1	. ^b	,156	-,273*
Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	-,212	. ^b	1	,428**	-,186
τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών	-,293**	,156	,428**	1	-,551**
οι σπουδές των εκπαιδευτικών	,355**	-,273*	-,186	-,551**	1
	,000	,000	0,000	,008	,001
	,000	,000	,000	,008	,001
	,008	,168	,000	,000	,000
	,001	,014	,135	,000	,000

Επίσης για το πως το επίπεδο γνώσης σχετικά με τις ΤΠΕ είναι παράγοντας που επηρεάζει την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία, από τον πίνακα 6 προέκυψε πως ανάμεσα στο επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και στη χρησιμοποίηση ΤΠΕ στη διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης ($r=-,482$) είναι αρνητικός και στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$.

Πίνακας 6: Το επίπεδο γνώσης σχετικά με τις ΤΠΕ είναι παράγοντας που επηρεάζει την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία

Correlations

	επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών	οι σπουδές των εκπαιδευτικών
επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	1	-,482**	-,212	-,293**	,355**
Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	-,482**	1	,087	,156	-,273*
Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	-,212	,350	1	,428**	-,186
τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών	-,293**	,156	,428**	1	-,551**
οι σπουδές των εκπαιδευτικών	,355**	-,273*	-,186	-,551**	1
	,001	,014	,135	,000	

Για τη συμβολή της εμπειρίας στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, προέκυψε πως ανάμεσα στο διάστημα αξιοποίησης των ΤΠΕ στη διδασκαλία και στη χρησιμοποίησή τους, ο συντελεστής συσχέτισης ($r=,225$) είναι θετικός και στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$

Πίνακας 7: Όσο μεγαλύτερη εμπειρία κατέχει ένας εκπαιδευτικός στις ΤΠΕ τόσο επηρεάζεται η αξιοποίησή τους στην εκπαίδευση;

Correlations

	επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών	οι σπουδές των εκπαιδευτικών
επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ	1	-,482**	-,212	-,293**	,355**
Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;	-,482**	1	,225	,156	-,273*
Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία	-,212	,225	1	,428**	-,186
τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών	-,293**	,156	,428**	1	-,551**
οι σπουδές των εκπαιδευτικών	,355**	-,273*	-,186	-,551**	1
	,000	,000	0,000	,008	,001
	,000	,000	,000	,008	,001
	,000	,000	,000	,000	,000
	,001	,014	,135	,000	,000

Ερώτημα: Οι ΤΠΕ αποτελούν ένα εργαλείο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης;

Από τον πίνακα 8 προκύπτει πως το 63,8% των ερωτηθέντων συμφωνούν απόλυτα πως οι ΤΠΕ αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης. Το 33,8% συμφωνεί εν μέρει και μόλις το 2,5% διαφωνεί.

Πίνακας 8: Οι ΤΠΕ αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ εν μέρει	2	2,5	2,5	2,5
Συμφωνώ εν μέρει	27	33,8	33,8	36,3
Συμφωνώ απόλυτα	51	63,8	63,8	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Επίσης, το 95% πιστεύουν πως οι ΤΠΕ έχουν θετική επίδραση στην εκπαίδευση. Μόλις το 5% έχουν αντίθετη γνώμη (πίνακας 9).

Πίνακας 9: Έχουν θετική επίδραση στην εκπαίδευση

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ απόλυτα	1	1,3	1,3	1,3
Διαφωνώ εν μέρει	3	3,8	3,8	5,0
Συμφωνώ εν μέρει	24	30,0	30,0	35,0
Συμφωνώ απόλυτα	52	65,0	65,0	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Επιπροσθέτως, το 95% των ερωτηθέντων πιστεύουν πως με τη χρήση των ΤΠΕ εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι (πίνακας 10).

Πίνακας 10: Με τη χρήση των ΤΠΕ εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ εν μέρει	4	5,0	5,0	5,0
Συμφωνώ εν μέρει	49	61,3	61,3	66,3
Συμφωνώ απόλυτα	27	33,8	33,8	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Ακόμη, το 98% των ερωτηθέντων πιστεύουν πως οι ΤΠΕ αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία. Μόλις το 2% διαφωνεί εν μέρει (πίνακας 11).

Πίνακας 11: Οι ΤΠΕ αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ εν μέρει	1	1,3	1,3	1,3
Συμφωνώ εν μέρει	23	28,8	28,8	30,0
Συμφωνώ απόλυτα	56	70,0	70,0	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Τέλος, το 96,5% των εκπαιδευτικών πιστεύουν πως οι ΤΠΕ προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των μαθητών, και μόλις το 3,5% έχουν αντίθετη γνώμη. Πιο συγκεκριμένα, το 1,3% διαφωνεί απόλυτα (πίνακας 12).

Πίνακας 12: Οι ΤΠΕ προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των μαθητών

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ απόλυτα	1	1,3	1,3	1,3
Διαφωνώ εν μέρει	2	2,5	2,5	3,8
Συμφωνώ εν μέρει	18	22,5	22,5	26,3
Συμφωνώ απόλυτα	59	73,8	73,8	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Ερώτημα: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά εκπληρώνουν τους μαθησιακούς στόχους;

Προκύπτει πως το 35% των ερωτηθέντων συμφωνούν πως τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν εμπλέκουν τους μαθητές στην αξιοποίηση ποικίλων μορφών έκφρασης (πίνακας 13).

Πίνακας 13: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν εμπλέκουν τους μαθητές στην αξιοποίηση ποικίλων μορφών έκφρασης

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ απόλυτα	20	25,0	25,0	25,0
Διαφωνώ εν μέρει	32	40,0	40,0	65,0
Συμφωνώ εν μέρει	23	28,8	28,8	93,8
Συμφωνώ απόλυτα	5	6,3	6,3	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Ένα μεγάλο ποσοστό 95%, πιστεύουν πως με τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι. Μόλις το 5% διαφωνούν με αυτήν την άποψη, και πιο συγκεκριμένα, διαφωνούν εν μέρει (πίνακας 14).

Πίνακας 14: Με τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ εν μέρει	4	5,0	5,0	5,0
Συμφωνώ εν μέρει	48	60,0	60,0	65,0
Συμφωνώ απόλυτα	28	35,0	35,0	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Επίσης, ένα συντριπτικό ποσοστό της τάξης του 97,5% συμφωνεί πως τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης. Μόνο το 2,5% έχουν αντίθετη γνώμη (πίνακας 15).

Πίνακας 15: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ εν μέρει	2	2,5	2,5	2,5
Συμφωνώ εν μέρει	34	42,5	42,5	45,0
Συμφωνώ απόλυτα	44	55,0	55,0	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Αναφορικά με το αν τα εκπαιδευτικά λογισμικά προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των μαθητών, το 96% απάντησε θετικά και το 4% διαφώνησε εν μέρει όπως προέκυψε από τις απαντήσεις (πίνακας 16).

Πίνακας 16: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των μαθητών

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ εν μέρει	3	3,8	3,8	3,8
Συμφωνώ εν μέρει	20	25,0	25,0	28,8
Συμφωνώ απόλυτα	57	71,3	71,3	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Το 25% των ερωτηθέντων της έρευνας συμφωνούν πως τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σχολικών βιβλίων. Το 75% πιστεύουν πως μέσω των εκπαιδευτικών λογισμικών υπάρχει η δυνατότητα ανταπόκρισης στις απαιτήσεις των σχολικών βιβλίων μέσω των εκπαιδευτικών λογισμικών (πίνακας 17).

Πίνακας 17: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σχολικών βιβλίων

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ απόλυτα	22	27,5	27,5	27,5
Διαφωνώ εν μέρει	38	47,5	47,5	75,0
Συμφωνώ εν μέρει	17	21,3	21,3	96,3
Συμφωνώ απόλυτα	3	3,8	3,8	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Το 97,5% συμφωνούν πως τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία (πίνακας 18).

Πίνακας 18: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ εν μέρει	2	2,5	2,5	2,5
Συμφωνώ εν μέρει	26	32,5	32,5	35,0
Συμφωνώ απόλυτα	52	65,0	65,0	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Ερώτημα: Τι ποσοστό των εκπαιδευτικών γνωρίζει εκπαιδευτικά λογισμικά;

Προκύπτει πως το 64% των εκπαιδευτικών γνωρίζει από εκπαιδευτικά λογισμικά (πίνακας 19).

Πίνακας 19: Γνώση εκπαιδευτικών λογισμικών

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΝΑΙ	51	63,8	63,8	63,8
ΟΧΙ	29	36,3	36,3	100,0
Total	80	100,0	100,0	

Ερώτημα: Ποια εκπαιδευτικά λογισμικά γνωρίζουν περισσότερο οι εκπαιδευτικοί και ποια λιγότερο;

Από τον πίνακα 20 προκύπτει πως οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα δεν γνωρίζουν τα εκπαιδευτικά λογισμικά σε ποσοστό άνω του 60%. Πιο συγκεκριμένα, μόνο το λογισμικό Ggearth δεν γνωρίζουν σε ποσοστό 62,5%. Τα υπόλοιπα λογισμικά δεν τα γνωρίζουν σε ποσοστό άνω του 80%.

Πίνακας 20: Γνώση εκπαιδευτικών λογισμικών

	ΔΕΝ Γνωρίζω(%)	γνωρίζω(%)
Φωτόδενδρο	81,3	18,8
Bubbl.us	95,8	4,2
Ggearth	62,5	37,5
Kidpedia	95,8	4,2
Wikispaces	89,6	10,4
Διαδ.παιχνίδια	87,5	12,5
Scratch	85,4	14,6
Makey.makey	95,8	4,2
Cmap	85,4	14,6
Geogebra	87,5	12,5
Physion	97,9	2,1
Audacity	97,9	2,1
Λογισμικά.για.μουσεία	97,9	2,1
Multimedia	95,8	4,2
Εκπ.λογισμικά.υπουργείου	91,7	8,3
Ramkid	97,9	2,1
Tuxpaint	95,8	4,2
Revel.Natural.Art	95,8	4,2
Cenpenna	97,9	2,1
ΥΠΕΠΘ	97,9	2,1
Inspiration.kidspiration	91,7	8,3
Emathima	93,8	6,3
Π.Ι	93,8	6,3
Proxi	97,9	2,1
Astra	97,9	2,1
ArtWeaver	95,8	4,2
Πύλη.για.την.Ελληνική.Γλώσσα	97,9	2,1
Tutorials	97,9	2,1
Linux	97,9	2,1
Λογομάθεια	97,9	2,1
Dk.Multimedia	97,9	2,1
Xmind	97,9	2,1
Online.λεξικά.εγκυκλοπαίδειες	97,9	2,1
Blogs	100	0
Gumbi.Geometris	97,9	2,1
Αβάκιο	97,9	2,1
Gcompis	97,9	2,1
Sebran	97,9	2,1
Kidmedia	89,6	10,4

Ερώτημα: Τι ποσοστό των εκπαιδευτικών γνωρίζει το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes;

Το 60% των ερωτηθέντων γνωρίζουν το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes, και το 40% δεν το γνωρίζουν (πίνακας 21).

Πίνακας 21: Γνώση εκπαιδευτικού λογισμικού Hot Potatoes

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	48	60,0	60,0	60,0
	Όχι	32	40,0	40,0	100,0
	Total	80	100,0	100,0	

Ερώτημα: Οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού λογισμικού Hot Potatoes ανταποκρίνονται στη διδασκαλία της Γλώσσας;

Από τον πίνακα προκύπτει πως το 91% των εκπαιδευτικών βρίσκει ενδιαφέρουσες τις μορφές δραστηριοτήτων του λογισμικού. Μόλις το 9% των εκπαιδευτικών δεν τις βρίσκει ενδιαφέρουσες (πίνακας 22).

Πίνακας 22: Οι έξι μορφές δραστηριοτήτων που περιέχει το λογισμικό είναι ενδιαφέρουσες για τους μαθητές

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ απόλυτα	2	2,5	4,1	4,1
	Διαφωνώ εν μέρει	2	2,5	4,1	8,2
	Συμφωνώ εν μέρει	20	25,0	40,8	49,0
	Συμφωνώ απόλυτα	25	31,3	51,0	100,0
	Total	49	61,3	100,0	
Missing	System	31	38,8		
	Total	80	100,0		

Σύμφωνα με το 94% των ερωτηθέντων το εν λόγω λογισμικό εκπληρώνει τους μαθησιακούς στόχους της Γλώσσας, και το 6% έχει αντίθετη γνώμη (πίνακας 23).

Πίνακας 23: Το εκπαιδευτικό λογισμικό εκπληρώνει τους μαθησιακούς στόχους της γλώσσας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ απόλυτα	2	2,5	4,1	4,1
	Διαφωνώ εν μέρει	1	1,3	2,0	6,1
	Συμφωνώ εν μέρει	20	25,0	40,8	46,9
	Συμφωνώ απόλυτα	26	32,5	53,1	100,0
	Total	49	61,3	100,0	
Missing	System	31	38,8		
	Total	80	100,0		

Το 92% των εκπαιδευτικών πιστεύουν πως οι δραστηριότητες του λογισμικού βοηθάνε στην κατάκτηση του λεξιλογίου. Μόλις το 8% διαφωνούν και πιο συγκεκριμένα το 4% αυτών διαφωνούν κάθετα (πίνακας 24).

Πίνακας 24: Οι δραστηριότητες που περιέχει βοηθούν στην κατάκτηση του λεξιλογίου

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ απόλυτα	2	2,5	4,1	4,1
	Διαφωνώ εν μέρει	2	2,5	4,1	8,2
	Συμφωνώ εν μέρει	29	36,3	59,2	67,3
	Συμφωνώ απόλυτα	16	20,0	32,7	100,0
	Total	49	61,3	100,0	
Missing	System	31	38,8		
Total		80	100,0		

Ένα μεγάλο ποσοστό 84% συμφωνούν πως το λογισμικό συμβάλλει στην κατανόηση γραμματικών φαινομένων (πίνακας 25).

Πίνακας 25: Οι δραστηριότητες που περιέχει βοηθούν στην κατανόηση γραμματικών φαινομένων

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ απόλυτα	1	1,3	2,0	2,0
	Διαφωνώ εν μέρει	7	8,8	14,3	16,3
	Συμφωνώ εν μέρει	25	31,3	51,0	67,3
	Συμφωνώ απόλυτα	16	20,0	32,7	100,0
	Total	49	61,3	100,0	
Missing	System	31	38,8		
Total		80	100,0		

Σχετικά με το αν οι δραστηριότητες που περιέχει το λογισμικό υποστηρίζουν την καλλιέργεια του λόγου, οι απόψεις είναι μοιρασμένες. Το 45% διαφωνεί και το 55% συμφωνεί (πίνακας 26).

Πίνακας 26: Οι δραστηριότητες που περιέχει υποστηρίζουν την καλλιέργεια του προφορικού λόγου

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ απόλυτα	2	2,5	4,1	4,1
	Διαφωνώ εν μέρει	20	25,0	40,8	44,9
	Συμφωνώ εν μέρει	25	31,3	51,0	95,9
	Συμφωνώ απόλυτα	2	2,5	4,1	100,0
	Total	49	61,3	100,0	
Missing	System	31	38,8		
Total		80	100,0		

Σύμφωνα με το 82% των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα, το λογισμικό συμβάλλει στην καλλιέργεια του γραπτού λόγου (πίνακας 27).

Πίνακας 27: Οι δραστηριότητες που περιέχει υποστηρίζουν την καλλιέργεια του γραπτού λόγου

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ απόλυτα	1	1,3	2,0	2,0
Διαφωνώ εν μέρει	8	10,0	16,3	18,4
Συμφωνώ εν μέρει	24	30,0	49,0	67,3
Συμφωνώ απόλυτα	16	20,0	32,7	100,0
Total	49	61,3	100,0	
Missing System	31	38,8		
Total	80	100,0		

Τέλος, σύμφωνα με το 84% του δείγματος το λογισμικό συμβάλλει στην αξιολόγηση της προόδου του μαθητή (πίνακας 28).

Πίνακας 28: Με αυτό το λογισμικό ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιολογήσει την πρόοδο του μαθητή

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ απόλυτα	2	2,5	4,1	4,1
Διαφωνώ εν μέρει	6	7,5	12,2	16,3
Συμφωνώ εν μέρει	15	18,8	30,6	46,9
Συμφωνώ απόλυτα	26	32,5	53,1	100,0
Total	49	61,3	100,0	
Missing System	31	38,8		
Total	80	100,0		

Ερώτημα: Ποιος είναι λόγος που οι εκπαιδευτικοί δεν αξιοποιούν το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes;

Το 59% των ερωτηθέντων δηλώνουν πως έχουν ελλείψεις γνώσεις σχετικά με τα εκπαιδευτικά λογισμικά. Αντίθετα το 41% αυτών απαντάνε πως γνωρίζουν πράγματα (πίνακας 29).

Πίνακας 29: Δικές μου ελλείψεις γνώσεις σχετικά με τα εκπαιδευτικά λογισμικά

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Διαφωνώ απόλυτα	15	18,8	26,8	26,8
Διαφωνώ εν μέρει	8	10,0	14,3	41,1
Συμφωνώ εν μέρει	13	16,3	23,2	64,3
Συμφωνώ απόλυτα	20	25,0	35,7	100,0
Total	56	70,0	100,0	
Missing System	24	30,0		
Total	80	100,0		

Το 57% των εκπαιδευτικών της έρευνας παραδέχονται την έλλειψη τεχνικής υποστήριξης για τη χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών (πίνακας 30).

Πίνακας 30: Έλλειψη τεχνικής υποστήριξης για τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ απόλυτα	8	10,0	14,3	14,3
	Διαφωνώ εν μέρει	16	20,0	28,6	42,9
	Συμφωνώ εν μέρει	24	30,0	42,9	85,7
	Συμφωνώ απόλυτα	8	10,0	14,3	100,0
	Total	56	70,0	100,0	
Missing	System	24	30,0		
	Total	80	100,0		

Σύμφωνα με το 63% των ερωτηθέντων παρατηρείται έλλειψη του απαραίτητου εξοπλισμού στην τάξη για τη σωστή αξιολόγηση των εκπαιδευτικών λογισμικών. Αντίθετα το 39% δηλώνει πως υπάρχει ο απαραίτητος εξοπλισμός (γράφημα 31).

Πίνακας 31: Έλλειψη του απαραίτητου εξοπλισμού στην τάξη για τη σωστή αξιοποίηση των εκπαιδευτικών λογισμικών

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ απόλυτα	11	13,8	19,6	19,6
	Διαφωνώ εν μέρει	11	13,8	19,6	39,3
	Συμφωνώ εν μέρει	25	31,3	44,6	83,9
	Συμφωνώ απόλυτα	9	11,3	16,1	100,0
	Total	56	70,0	100,0	
Missing	System	24	30,0		
	Total	80	100,0		

Μόλις το 11% των εκπαιδευτικών πιστεύουν πως τα εκπαιδευτικά λογισμικά επηρεάζουν αρνητικά τη μαθησιακή διδασκαλία (πίνακας 32).

Πίνακας 32: Τα εκπαιδευτικά λογισμικά επηρεάζουν αρνητικά τη μαθησιακή διαδικασία

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ απόλυτα	39	48,8	69,6	69,6
	Διαφωνώ εν μέρει	11	13,8	19,6	89,3
	Συμφωνώ εν μέρει	5	6,3	8,9	98,2
	Συμφωνώ απόλυτα	1	1,3	1,8	100,0
	Total	56	70,0	100,0	
Missing	System	24	30,0		
	Total	80	100,0		

6. Συζήτηση αποτελεσμάτων

- Ανάμεσα στην ηλικία των εκπαιδευτικών και το επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ, ο συντελεστής συσχέτισης είναι αρνητικός και στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$.

- Ανάμεσα στην ηλικία των εκπαιδευτικών και στη χρησιμοποίηση των ΤΠΕ στην διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης είναι μέτρια θετικός και στατιστικά μη σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$

- Ανάμεσα στην ηλικία των εκπαιδευτικών και Διάστημα αξιοποίησης ΤΠΕ στην διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης είναι μέτρια θετικός και στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$

Για τη συμβολή των χρόνων υπηρεσίας στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία, προέκυψε πως ανάμεσα στο επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και τα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών ο συντελεστής συσχέτισης είναι αρνητικός και στατιστικά μη σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$, και ανάμεσα στα χρόνια υπηρεσίας των εκπαιδευτικών και στη χρησιμοποίηση ΤΠΕ στη διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης είναι θετικός και στατιστικά μη σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$.

Για το πως οι σπουδές των εκπαιδευτικών είναι ένας παράγοντας που επηρεάζει τη στάση των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ, προέκυψε πως ανάμεσα στις σπουδές των εκπαιδευτικών και στη χρησιμοποίηση ΤΠΕ στη διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης είναι αρνητικός και στατιστικά μη σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$

Επίσης για το πως το επίπεδο γνώσης σχετικά με τις ΤΠΕ είναι παράγοντας που επηρεάζει την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία, προέκυψε πως ανάμεσα στο επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών στις ΤΠΕ και στη χρησιμοποίηση ΤΠΕ στη διδασκαλία ο συντελεστής συσχέτισης είναι αρνητικός και στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$

Για τη συμβολή της εμπειρίας στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, προέκυψε πως ανάμεσα στο διάστημα αξιοποίησης των ΤΠΕ στη διδασκαλία και στη

χρησιμοποίησή τους, ο συντελεστής συσχέτισης είναι θετικός και στατιστικά σημαντικός σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $p=0.01$.

Για το αν οι ΤΠΕ αποτελούν ένα εργαλείο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης, προκύπτει πως το 63,8% των ερωτηθέντων συμφωνούν απόλυτα πως οι ΤΠΕ αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης. Το 33,8% συμφωνεί εν μέρει και μόλις το 2,5% διαφωνεί. Τα αποτελέσματα δείχνουν τη θετική συμβολή των ΤΠΕ στη διαδικασία της μάθησης, καθώς οι ερωτηθέντες απαντάνε πως οι ΤΠΕ διευκολύνουν τη διαδικασία της μάθησης και μάλιστα έχουν θετική επίδραση σε ποσοστό 95%. Επίσης μέσω της έρευνας αποδεικνύεται η συμβολή των ΤΠΕ στην εκπλήρωση των μαθησιακών στόχων, αλλά και η χρησιμότητα τους ως εργαλείο εκπαιδευτικής διαδικασίας. Συνεπώς συμπεραίνεται πως συμβάλλουν στη διαδικασία της μάθησης

Στη διερεύνηση του ερωτήματος για το αν τα εκπαιδευτικά λογισμικά εκπληρώνουν τους μαθησιακούς στόχους, προκύπτει πως ένα μεγάλο ποσοστό του δείγματος (95%), πιστεύουν ότι εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι. Επίσης, ένα συντριπτικό ποσοστό της τάξης του 97,5% συμφωνεί πως τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης, αλλά και προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των μαθητών. Επίσης, σύμφωνα με το 75% των ερωτηθέντων υπάρχει η δυνατότητα ανταπόκρισης στις απαιτήσεις των σχολικών βιβλίων μέσω των εκπαιδευτικών λογισμικών, αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για την εκπαιδευτική διαδικασία και μπορούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις των σχολικών βιβλίων. Συνεπώς, συμπεραίνεται πως μπορούν τα εκπαιδευτικά λογισμικά να εκπληρώσουν τους μαθησιακούς στόχους σε μεγάλο ποσοστό.

Το 64% των εκπαιδευτικών γνωρίζει από εκπαιδευτικά λογισμικά. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα δεν γνωρίζουν τα εκπαιδευτικά λογισμικά σε ποσοστό άνω του 60%, και σχετικά με το λογισμικό Hot Potatoes, το 60% των ερωτηθέντων το γνωρίζουν.

Στη διερεύνηση για το αν οι δραστηριότητες του εκπαιδευτικού λογισμικού Hot Potatoes ανταποκρίνονται στη διδασκαλία της Γλώσσας προέκυψε πως το 91% των εκπαιδευτικών βρίσκει ενδιαφέρουσες τις μορφές δραστηριοτήτων του λογισμικού, και το

94% αυτών πιστεύουν πως λογισμικό εκπληρώνει τους μαθησιακούς στόχους της γλώσσας. Επιπροσθέτως σύμφωνα με ένα μεγάλο ποσοστό (92%) των εκπαιδευτικών, οι δραστηριότητες του λογισμικού βοηθάνε στην κατάκτηση του λεξιλογίου.

Ακόμη, ένα μεγάλο ποσοστό 84% συμφωνούν πως το λογισμικό συμβάλλει στην κατανόηση γραμματικών φαινομένων

Σχετικά με το αν οι δραστηριότητες που περιέχει το λογισμικό υποστηρίζουν την καλλιέργεια του λόγου, οι απόψεις είναι μοιρασμένες.

Σύμφωνα με το 82% των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα, το λογισμικό συμβάλλει στην καλλιέργεια του γραπτού λόγου, και στην αξιολόγηση της προόδου του μαθητή.

Σχετικά με τους λόγους που οι εκπαιδευτικοί δεν αξιοποιούν το εκπαιδευτικό λογισμικό Hot Potatoes, προέκυψε πως το 59% των ερωτηθέντων έχουν ελλείψεις γνώσεις, επίσης παρατηρήθηκε η έλλειψη τεχνικής υποστήριξης για τη χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών από το 57% των δειγματος

Τέλος, παρατηρήθηκε η έλλειψη του απαραίτητου εξοπλισμού στην τάξη για τη σωστή αξιολόγηση των εκπαιδευτικών λογισμικών σύμφωνα με το 63% των εκπαιδευτικών της έρευνας.

Συσχέτιση με άλλες έρευνες

Σύμφωνα με τους (Ζησιμάτου & Ανδριτσάκης, 2010) στην έρευνα που πραγματοποίησαν στους μαθητές της Α' Δημοτικού, διαπιστώθηκε ότι η χρήση του εκπαιδευτικού λογισμικού για τη γλώσσα επιδρά θετικά στην καλύτερη κατανόηση των εννοιών της Γλώσσας της Α' Δημοτικού. Η συγκεκριμένη έρευνα έδειξε ότι τα ακουστικά ερεθίσματα που παρέχει το εκπαιδευτικό λογισμικό επιδρά στη βελτίωση της φωνολογικής επίγνωσης καθώς και στην βελτίωση της γραφοφωνημικής αντιστοιχίας. Αξιοσημείωτο είναι ότι το λογισμικό του Υ.Π.Ε.Π.Θ. που εξέτασαν, φαίνεται να επιδρά θετικά στους πιο «αδύνατους» μαθητές, καθώς πολλές φορές οι επιδόσεις τους δεν είναι τόσο καλές καθώς το παραδοσιακό μοντέλο διδασκαλίας δεν φαίνεται να τους βοηθάει. Επομένως, μέσω της χρήσης του λογισμικού κινητοποιείται το ενδιαφέρον του μαθητή και η προσοχή του εστιάζεται στο αντικείμενο διδασκαλίας.

Όπως αναφέρουν οι (Χαράλαμπος & Κυριάκου, 2006), υπάρχουν τρεις βασικοί πυλώνες που αφορούν την ένταξη και την ενσωμάτωση των Τεχνολογιών

Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην εκπαίδευση. Οι παράγοντες αυτοί είναι η υποδομή, δηλαδή οι κατάλληλες συσκευές, το λογισμικό και οι καλωδιώσεις, όπως και η ανάπτυξη του αναλυτικού προγράμματος, καθώς και η δυνατότητα του εκπαιδευτικού να αξιοποιεί τις ΤΠΕ στη διδασκαλία τους. Σύμφωνα με τους ίδιους, σε μια εμπειρική μελέτη που έγινε στην Κύπρο, ένα πρόβλημα στην ενσωμάτωση των ΤΠΕ, αφορά το αναλυτικό πρόγραμμα που είναι υπερφορτωμένο και οποιαδήποτε προσπάθεια για χρήση των ΤΠΕ δημιουργεί απώλεια διδακτικού χρόνου, ενώ αρνητική συμβολή έχει και η παλαιότητα του προγράμματος σπουδών. Επίσης, αναφέρουν ότι τα προγράμματα επιμόρφωσης θα πρέπει να ξεφύγουν από την μαζικότητα και να εστιάσουν στις διαφορετικές ανάγκες του κάθε εκπαιδευτικού, προκειμένου οι εκπαιδευτικοί να εμβαθύνουν περισσότερο στην αξιοποίηση των λογισμικών που έχουν διαθέσιμα στα σχολεία.

Όπως αναφέρουν οι (Σχορετσανίτου & Βεκύρη, 2010) ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην ένταξη των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών θεωρείται κομβικής σημασίας. Ειδικότερα, ορισμένα από τα χαρακτηριστικά που μπορεί να έχει ο εκπαιδευτικός, όπως είναι η αποτελεσματικότητα ως προς τους υπολογιστές, οι στάσεις ως προς την τεχνολογία, καθώς και το φύλλο του εκπαιδευτικού, φαίνονται να συνδέονται με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Στην εμπειρική έρευνα που πραγματοποίησαν, διαπίστωσαν τη σημασία των αντιλήψεων αυτοαποτελεσματικότητας για την εκπαιδευτική χρήση των ΤΠΕ στη διαδικασία της διδασκαλίας. Μέσω αυτής της έρευνας φάνηκε ότι οι θετικές στάσεις, που σύμφωνα με τις προηγούμενες έρευνες αποτελούν προϋπόθεση της εκπαιδευτικής χρήσης των ΤΠΕ, αποτελούν σημαντικότερο παράγοντα συγκριτικά με τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την ικανότητα τους να διδάξουν με Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε πανευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με την εισαγωγή της τεχνολογίας στην εκπαίδευση (ΤΠΕ) και είχε τίτλο «Survey of Schools:ICT in Education», πραγματοποιήθηκε για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην οποία συμμετείχαν 190.000 μαθητές, εκπαιδευτικοί και διευθυντές εκπαίδευσης κατά το 2011 σε 31 χώρες. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το 90% των μαθητών συνδέεται στο διαδίκτυο με συνδέσεις broadband, ενώ οι ταχύτητες σύνδεσης που χρησιμοποιούν βρίσκονται μεταξύ 2 και 30 Mbps. Όσον αφορά τους διαδραστικούς πίνακες, υπάρχουν στα σχολεία, ωστόσο χρησιμοποιείται ένας πίνακας

ανά 100 μαθητές. Παράλληλα, η έρευνα συσχέτισε τους μαθητές που θητεύουν σε σχολεία τα οποία έχουν υψηλό επίπεδο εξοπλισμού, καθώς και ταχύτητα σύνδεσης που ξεπερνά τα 10Mbps ή/και διαδραστικό πίνακα παρουσιάζουν καλύτερες επιδόσεις.

Στα πλαίσια της ίδιας έρευνας σχετικά με τους εκπαιδευτικούς, οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί φαίνεται να είναι εξοικειωμένοι με την έννοια των Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Ωστόσο, μόνο λίγοι εκπαιδευτικοί τις χρησιμοποιούν για να συνεργαστούν και να εκπαιδεύσουν τους μαθητές τους κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, και ακόμη πιο λίγοι προκειμένου για να επικοινωνήσουν με γονείς ή να ρυθμίσουν την ισορροπία των εργασιών των μαθητών. Επίσης, μέσω της έρευνας, προέκυψε ότι οι εκπαιδευτικοί είναι σίγουροι για τη χρήση των ΤΠΕ, θετικοί για τις επιπτώσεις των ΤΠΕ στην εκπαίδευση των μαθητών, ενώ επιδιώκουν να οργανώσουν συχνά δραστηριότητες που στηρίζονται στις ΤΠΕ, σε σύγκριση με το παρελθόν. Οι εκπαιδευτικοί φαίνεται να χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ σε σχολεία τα οποία έχουν εύκολη πρόσβαση στις ΤΠΕ, αλλά ακόμα και σε σχολεία που δεν διαθέτουν την κατάλληλη υποδομή, εν αντιθέσει με τους εκπαιδευτικούς που χαρακτηρίζονται από έλλειψη εμπιστοσύνης και δεν είναι ιδιαίτερα θετικοί ως προς τις ΤΠΕ. Τέλος, η συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης πάνω στον Τομέα Πληροφορικής και Επικοινωνιών, είναι σπάνια υποχρεωτική, καθώς σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόνο περίπου το 25-30% των μαθητών διδάσκονται από εκπαιδευτικούς για τους οποίους η κατάρτιση στις ΤΠΕ, θεωρείται υποχρεωτική. (Eduportal, 2013)

6.1 Συμπεράσματα- Παιδαγωγική Αξιοποίηση

Συμπερασματικά διαπιστώνουμε από την έρευνα που πραγματοποιήσαμε ότι οι εκπαιδευτικοί στην πλειοψηφία τους αντιμετωπίζουν θετικά τις Τεχνολογίες Πληροφορικής Επικοινωνίας, με ποσοστό που ξεπερνά το 97%, ενώ παρόμοιο είναι το ποσοστό των εκπαιδευτικών που πιστεύουν ότι οι ΤΠΕ μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην εκπαιδευτική διαδικασία. Σημαντικά μεγάλο είναι το ποσοστό αυτών που πιστεύουν ότι υπάρχει δυνατότητα ανταπόκρισης των σχολικών βιβλίων μέσω των εκπαιδευτικών λογισμικών, καθώς αγγίζει το 75%.

Όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε υπάρχει θετικό κλίμα για την ενσωμάτωση των εκπαιδευτικών λογισμικών στη σχολική διαδικασία, καθώς οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι ενισχύουν τις εκπαιδευτικές διαδικασίες, ενώ μπορούν παράλληλα να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις που θέτουν τα σχολικά βιβλία, παρέχοντας μάλιστα και περισσότερες δυνατότητες τόσο για τους διδάσκοντες, όσο και για τους μαθητές.

Όσον αφορά το λογισμικό Hot Potatoes, το 60% γνωρίζει την ύπαρξή του, ενώ ποσοστό άνω του 90% όσων των γνωρίζουν, πιστεύουν ότι εκπληρώνει τους μαθησιακούς στόχους του, ενώ το 92% πιστεύει ότι το λογισμικό συμβάλλει στην κατάκτηση του λεξιλογίου. Σημαντικό ποσοστό επίσης που ξεπερνά το 80% των εκπαιδευτικών, πιστεύει ότι το λογισμικό συμβάλλει στην καλλιέργεια του γραπτού λόγου και στην αξιολόγηση των μαθητών. Επομένως, παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί από αυτούς που γνωρίζουν το λογισμικό Hot Potatoes, έχουν θετική άποψη πιστεύοντας πως συμβάλλει θετικά στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην αξιολόγηση του μαθητή.

Όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς που δεν χρησιμοποιούν το λογισμικό, η πλειοψηφία αυτών (περίπου 60%), δεν είναι ενημερωμένο για το λογισμικό και για τις δυνατότητές του, ενώ σημαντικό ποσοστό επίσης δεν έχει την κατάλληλη τεχνική υποστήριξη προκειμένου να ανταποκριθεί στη χρήση και λειτουργία του λογισμικού εντός του σχολικού περιβάλλοντος. Τέλος, μια ακόμη δυσκολία που παρουσιάστηκε από τους εκπαιδευτικούς που δεν χρησιμοποιούν το εν λόγω λογισμικό σχετίζεται με την έλλειψη της απαραίτητης τεχνολογικής υποδομής.

Όπως διαπιστώνουμε, υπάρχει θετικό κλίμα για την περαιτέρω διείσδυση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και των εξειδικευμένων λογισμικών ειδικότερα. Ωστόσο, προκειμένου να μπορέσει να λάβει αυτό μαζικότερες διαστάσεις και να αξιοποιηθούν τα διάφορα λογισμικά που εξειδικεύονται σε όλα τα πιθανά αντικείμενα εκπαίδευσης, όπως είναι η γλώσσα, τα μαθηματικά, η γεωγραφία, η φυσική κτλ θα πρέπει να εφαρμοστεί μια πολιτική που να ωθεί τους εκπαιδευτικούς προς αυτήν την κατεύθυνση. Ειδικότερα, θα πρέπει να γίνει ενημέρωση με μαζικό τρόπο για τις δυνατότητες των λογισμικών και για την ευκολία με την οποία μπορούν να ενταχθούν, ενώ σημαντική ώθηση θα δώσει η μεταφορά καλών πρακτικών από σχολικές μονάδες που εφαρμόζονται ήδη. Παράλληλα, η ενσωμάτωση του

κατάλληλου τεχνολογικού εξοπλισμού στο σχολικό περιβάλλον θα ενισχύσει την προώθηση αυτών των εφαρμογών, καθώς θα μπορούν να υποστηριχθούν εύκολα χωρίς να υπάρχουν τεχνικά προβλήματα. Τέλος, όπου κρίνεται αναγκαίο θα μπορούσαν να διαμορφωθούν τα κατάλληλα προγράμματα εκπαίδευσης δια βίου μάθησης και κατάρτισης στους εκπαιδευτικούς, έτσι ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στο ρόλο τους και να ενσωματώσουν εύκολα τα λογισμικά στην εκπαιδευτική διαδικασία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Arneil, S., Holmes, M., & Street, H. (2001, May). Review pf Hot Potatoes . *Language Learning & Technology* , σσ. 28-33.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research Methods in Education* . London : Routledge/Falmer.

Eduportal. (2013, Μάιος 13). *Πανερωπαϊκή έρευνα σε σχολεία σχετικά με την εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση*. Ανάκτηση Αύγουστος 7, 2017, από Eduportal:
<https://www.eduportal.gr/eutpegr/>

Hellesten, I. (2006). The paradox of Information Technology in primary schools: e-learning is new but gender patterns ara old! *Scandinavian Journal of Educational Research* , σσ. 1-21.

Howard, K., & Sharp, J. (1996). *Η επιστημονική μελέτη* . Αθήνα : Εκδόσεις Gutenberg.

Igbaria, M., & Parasuraman, S. (1989). A path analytic study of individual characteristics, computer anxiety and attitudes toward microcomputers . *Journal of Management* , σσ. 373-388.

Janssen, R., & Plomp, T. (1993). Some gender issues in educational computer use: Results of an international comparative survey. *Computer & Education* , σσ. 353-365.

Kumar, P., & Kumar, A. (2003). Effect of a Web-base project on preservice and inservice teacher' attitude toward computers and their technology skills . *Journal of Computing in Teacher Education* , σσ. 87-92.

Lee, K. (1997). Impediments to good computing practice: some gender issues. *Computers & Education* , σσ. 251-259.

Mayer, R. E. (1999). Multimedia aids to problem-solving transfer. *International Journal of Educational Reserach* , σσ. 611-623.

Ropp, M. M. (1999). Exploring individual characteristics associated with learning to use computers in preservice teacher preperation. *Journal of Research on Computing in Education* , σσ. 402-423.

Rosen, L., & Weil, M. M. (1995). Computer availability, computer experience, and the technophobia among public shcool teachers. *Computers in human Behavior* , σσ. 9-31.

Wilson, B., & Lowry, M. (2000). *Constructivist learning on the Web*.

Yildirim, S. (2000). Effects of an educational computing course on preservice and inservice teacher: a discussion and analysis of attitude and use . *Journal of Research on Computation in Education* , σσ. 479-496.

Βακαλούδη, Δ. Δ. (2001). Η συμβολή των νέων τεχνολογιών στην αξιοποίηση των πηγών της ιστορίας και της τέχνης. *Αρχαιολογία & Τέχνες* , σσ. 53-58.

Βυτερούλη, Σ.-Ε. (2003). *Διπλωματική Εργασία: Εφαρμογές των Τ.Π.Ε. στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Κριτική Αξιολόγηση*. Βόλος : Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας-Τμήμα Επιστημών του Ανθρώπου-Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης .

Γλέζου, Κ. (2002). Πτυχές της επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στην αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην τάξη. Στο Α. Δημητρακοπούλου, *Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση. Τόμος Α' Πρακτικά 3ου Συνεδρίου ΕΤΠΕ, 26-29/9/2002*. Ρόδος : Εκδόσεις Καστανιώτη .

Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδας. (2004). *Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*. Αθήνα : Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος-Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών-Μελετών.

Ζησιμάτου, Γ., & Ανδριτσάκης, Π. (2010). *Η επίδραση του εκπαιδευτικού λογισμικού του Υ.Π.Ε.Π.Θ. στην καλύτερη εκμάθηση και κατανόηση των εννοιών της γλώσσας της Α' Δημοτικού* . Βέροια : 2ο Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό Συνέδριο Ημαθίας.

Ζωγόπουλος, Ε. Α. (2001). *Νέες τεχνολογίες και μέσα επικοινωνίας στην εκπαιδευτική διαδικασία* . Αθήνα : Κλειδάριθμος.

Καλλιγιάς, Χ., Κασιμάτη, Κ., & Φερεντίνος, Σ. (2002). Εισαγωγή καινοτομιών στη διδακτική πρακτική. Νέες τεχνολογίες και εκπαιδευτικοί. *Μέντορας-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο* , σσ. 29-45.

Κόμης, Β. Ι. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορίας και των επικοινωνιών*. Αθήνα : Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Κόμης, Β., & Μικρόπουλος, Α. (2001). *Πληροφορική και Εκπαίδευση*. Πάτρα : Εκδόσεις Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου .

Κουστουράκης, Γ., Παναγιωτακόπουλος, Χ., & Κατσίλλης, Γ. (1998). Κοινωνικά αποτελέσματα της διείσδυσης των Υπολογιστών στη ζωή μας: Ανίχνευση του "άγχους για του υπολογιστές" σε καθηγητές φιλολογικών μαθημάτων (ΠΕ2) Β/θμιας Εκπαίδευσης. *Σύγχρονη Εκπαίδευση* , σσ. 112-120.

Κυρίδης, Α., Δρόσος, Β., & Ντίνας, Κ. (2003). *Η πληροφορική-επικοινωνιακή τεχνολογία στο νηπιαγωγείο: Το παράδειγμα της γλώσσας. Γλωσσολογική - Παιδαγωγική-Κοινωνιολογική προσέγγιση*. Αθήνα : Εκδόσεις Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός .

Μάτης, Κ. (2003). *Δασική Βιομετρία Ι- Στατιστική*. Θεσσαλονίκη : Πήγασος.

Μικρόπουλος, Τ. Α. (2000). *Εκπαιδευτικό λογισμικό* . Αθήνα : Κλειδάριθμος .

Οικονομίδης, Β., & Ζαράνης, Ν. (2010). Η χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή στην Προσχολική Εκπαίδευση: συνεντεύξεις με νηπιαγωγούς. Στο Α. Τζιμογιάννης, *Πρακτικά εργασιών 7ου Πανελλήνιο Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή "Οι Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση"*. Τομ. Β' (σσ. 545-552). Κόρινθος : Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Παναγιωτακόπουλος, Χ., Πιερρακέας, Χ., & Πιντέλας, Π. (2003). *Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η αξιολόγησή του*. Αθήνα : Μεταίχμιο.

Παπάς, Γ. (1989). *Η πληροφορική στο σχολείο:Υλικό, λογισμικό, εκπαίδευση των εκπαιδευτικών*. Αθήνα : Εκδόσεις Συμεών.

Παρασκευόπουλος, Ι. Ν. (1990). *Στατιστική εφαρμοσμένη στις επιστήμες της συμπεριφοράς*. Αθήνα : Ιδιωτική Έκδοση.

Παρασκευόπουλος, Ι. Ν. (1984). *Στοιχεία περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής*. Αθήνα : Ιδιωτική Έκδοση.

Ράπτης, Α., & Ράπτη, Α. (2013). *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας*. Αθήνα : Politeianet.gr.

Ράπτης, Α., & Ράπτη, Α. (1998). *Πληροφορική και εκπαίδευση: μια συνολική προσέγγιση*. Αθήνα : Αυτοέκδοση.

Σχορετσανίτου, Π., & Βεκύρη, Ι. (2010). Ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση: παράγοντες πρόβλεψης της εκπαιδευτικής χρήσης. *7ο Πανελλήνιο Συνέδριο με Διεθνή Συμμετοχή "Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση"*, σσ. 617-624.

Τζιμογιάννης, Α. (2001). *Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Πραγματικότητα και προοπτικές*. Σύρος : Πρακτικά 1ο Συνεδρίου για την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Διδακτική Πράξη.

Τσολακίδης, Κ., Φωκίδης, Μ., & Βρατσάλης, Κ. (2001). *Η στάση των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας*. Ρόδος : Συνέδριο: Η Πληροφορική στην Εκπαίδευση: Τεχνολογίες, Εφαρμογές, Κατάρτιση Εκπαιδευτικών - Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

ΥΠΕΠΘ. (1997). *Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Χαράλαμπος, Κ., & Κυριάκου, Κ. (2006). Βαθμολογίες Αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στη Δημοτική Εκπαίδευση και Προβλήματα που Αντιμετωπίζουν οι Εκπαιδευτικοί κατά την Εισαγωγή και Χρήση τους στις Διαδικασίες Διδασκαλίας και Μάθησης. *Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη Δημοτική Εκπαίδευση-9ο Συνέδριο Παιδαγωγικής Εταιρείας Κύπρου*, σσ. 483-494.

Χατζηγεωργίου, Γ. (2002). *Παιδαγωγικοί Προβληματισμοί και Νέες Τεχνολογίες - 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο (Σεπτέμβριος 2002)*.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΠΕ ΚΑΙ ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το ερωτηματολόγιο έχει ως στόχο να καταγράψει τις απόψεις των εκπαιδευτικών της Α/θμιας εκπαίδευσης σχετικά με τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση και κυρίως για τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών στο μάθημα της Γλώσσας. Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και η ειλικρινής σας συμμετοχή θα βοηθήσει στην αποτύπωση των απόψεων σας. Σας ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας.

- 1.1 Φύλο: Άντρας Γυναίκα
- 1.2 Ηλικία: Έως 30 ετών 31-40 ετών 41-50 ετών 51 και άνω
- 1.3 Χρόνια υπηρεσίας: Έως 5 έτη 6-10 έτη 11-15 έτη 15 έτη και άνω
- 1.4 Σπουδές: Διετές πτυχίο Τετραετές πτυχίο Διδασκαλείο Μεταπτυχιακό
Διδακτορικό
- 1.5 Επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων που διαθέτω σχετικά με την αξιοποίηση των ΤΠΕ:
Ανεπαρκές Απλά ικανοποιητικό Επαρκές
- 2.1 Χρησιμοποιείτε ΤΠΕ στη διδασκαλία σας;
ΝΑΙ ΟΧΙ
- 2.2 Αν ναι, πόσο καιρό χρησιμοποιείτε τις ΤΠΕ στη διδασκαλία σας; (πχ. 3 έτη).....
- 2.3 Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις κυκλώνοντας τον αριθμό που σας αντιπροσωπεύει:

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ απόλυτα
2.3.1 Οι ΤΠΕ αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης	1	2	3	4
2.3.2 Τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν εμπλέκουν τους μαθητές στην αξιοποίηση ποικίλων μορφών έκφρασης	1	2	3	4
2.3.3 Ο όγκος της πληροφορίας δεν είναι κατάλληλος για το γνωστικό επίπεδο των μαθητών	1	2	3	4
2.3.4 Με τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών εκπληρώνονται οι	1	2	3	4

μαθησιακοί στόχοι				
2.3.5 Έχουν θετική επίδραση στην εκπαίδευση	1	2	3	4
2.3.6 Τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν ένα μέσο που διευκολύνει τη διαδικασία της μάθησης	1	2	3	4
2.3.7 Με τη χρήση των ΤΠΕ εκπληρώνονται οι μαθησιακοί στόχοι	1	2	3	4
2.3.8 Τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν υποστηρίζουν ουσιαστικά την επικοινωνία των μαθητών	1	2	3	4
2.3.9 Τα εκπαιδευτικά λογισμικά προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των μαθητών	1	2	3	4
2.3.10 Οι ΤΠΕ αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία	1	2	3	4
2.3.11 Τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των σχολικών βιβλίων	1	2	3	4
2.3.12 Τα εκπαιδευτικά λογισμικά αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για την εκπαιδευτική διαδικασία	1	2	3	4
2.3.13 Τα εκπαιδευτικά λογισμικά δεν καλλιεργούν τη χρήση κριτικών μεθόδων σκέψης	1	2	3	4
2.3.14 Οι ΤΠΕ προσελκύουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των μαθητών	1	2	3	4

2.4 Γνωρίζετε κάποια εκπαιδευτικά λογισμικά;

Αν ναι, σημειώστε αυτά που γνωρίζετε.

ΝΑΙ ΟΧΙ

.....
.....
.....
.....

2.5 Για τη διδασκαλία της Γλώσσας γνωρίζετε το εκπαιδευτικό λογισμικό «Hot potatoes»;

ΝΑΙ ΟΧΙ

3.1 Κυκλώστε παρακάτω τον βαθμό συμφωνίας ή διαφωνίας στις κρίσεις που ακολουθούν σε σχέση με το λογισμικό «Hot potatoes».

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ απόλυτα
3.1.1 Οι έξι μορφές δραστηριοτήτων που περιέχει το λογισμικό είναι ενδιαφέρουσες για τους μαθητές	1	2	3	4
3.1.2 Το λογισμικό προσφέρει σε περίπτωση λάθους παιδαγωγικά ορθή ανατροφοδότηση	1	2	3	4
3.1.3 Οι δραστηριότητες που περιέχει το λογισμικό είναι αναπτυξιακά κατάλληλες για το επίπεδο μαθητή κάθε τάξης	1	2	3	4
3.1.4 Οι δραστηριότητες είναι κατάλληλες για τη διδασκαλία της Γλώσσας	1	2	3	4
3.1.5 Το εκπαιδευτικό λογισμικό εκπληρώνει τους μαθησιακούς στόχους της Γλώσσας	1	2	3	4
3.1.6 Οι δραστηριότητες που περιέχει βοηθούν στην κατάκτηση του λεξιλογίου	1	2	3	4
3.1.7 Οι δραστηριότητες που περιέχει βοηθούν στην κατανόηση γραμματικών φαινομένων	1	2	3	4
3.1.8 Οι δραστηριότητες που περιέχει υποστηρίζουν την καλλιέργεια του προφορικού λόγου	1	2	3	4
3.1.9 Οι δραστηριότητες που περιέχει υποστηρίζουν την καλλιέργεια του γραπτού λόγου	1	2	3	4
3.1.10 Με αυτό το λογισμικό ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιολογήσει την πρόοδο του μαθητή	1	2	3	4
3.1.11 Το λογισμικό αυτό προσφέρει τη δυνατότητα στο μαθητή για αυτοαξιολόγηση	1	2	3	4

4.1 Στην περίπτωση που δεν αξιοποιείτε το εκπαιδευτικό λογισμικό

«Hot potatoes» αυτό οφείλεται στο:

	Διαφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ εν μέρει	Συμφωνώ απόλυτα
4.1.1 Δικές μου ελλειπείς γνώσεις σχετικά με τα εκπαιδευτικά λογισμικά	1	2	3	4
4.1.2 Έλλειψη τεχνικής υποστήριξης για τη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών	1	2	3	4
4.1.3 Έλλειψη του απαραίτητου εξοπλισμού στην τάξη για τη σωστή αξιοποίηση των εκπαιδευτικών λογισμικών	1	2	3	4
4.1.4 Τα εκπαιδευτικά λογισμικά επηρεάζουν αρνητικά τη μαθησιακή διαδικασία	1	2	3	4
4.1.5 Έλλειψη του απαραίτητου χρόνου για την υλοποίηση τέτοιων εφαρμογών	1	2	3	4